

**GYULAI ERKEL FERENC GIMNÁZIUM
ÉS INFORMATIKAI SZAKKÉPZŐ ISKOLA,
KOLLÉGIUM**

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Gyula, 2015

I. Tartalomjegyzék

I.	TARTALOMJEGYZÉK	2
II.	PREAMBULUM	6
III.	„ISKOLA A HATÁRON”	7
IV.	A GIMNÁZIUM TÖRTÉNETE	7
1.	1948 előtt	7
2.	1948 után	8
3.	1992-t követően	8
V.	AZ ERKEL FERENC GIMNÁZIUM NEVELÉSI ALAPELVEI	9
4.	Nevelési elveink, értékrendszerünk, feladataink	9
1.	Elveink	9
2.	Személyiségfejlesztés	10
3.	Közösségfejlesztés	11
4.	Hon és népismeret	12
5.	Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz	12
6.	Beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel kapcsolatos feladatok	12
7.	Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	13
8.	A szociális hátrányok enyhítése	14
9.	A tehetség kibontakozását segítő tevékenység	14
5.	Nevelési és oktatási céljaink	15
6.	A legfontosabb értékeink az értékes élethez	15
1.	Eszmeiségünk	15
2.	Másokhoz való viszony	16
3.	Az egyén önmagához való viszonya	16
4.	Tudás, műveltség	16
5.	Egészséges életmód	16
7.	Nevelési és oktatási feladatrendszerünk	16
8.	Nevelési és oktatási módszereink	20
VI.	ISKOLÁNK KÉPZÉSI RENDJE	23
1.	A képzés jellemzői	23
2.	Képzésünk a 2001/2002-es tanévtől	23
1.	Nyelvi előkészítő évfolyam (0. évfolyam)	24

3.	Képzésünk a 2013/2014-es tanévtől.....	24
VII.	TANULÓI JOGVISZONY.....	24
1.	Belépés a 9. évfolyamba.....	24
2.	Belépés felsőbb évfolyamokra.....	25
3.	Kilépés az iskolából, a tanulói jogviszony megszűnése.....	25
VIII.	AZ ISKOLA ÉRTÉKELÉSI ÉS VIZSGARENDSZERE.....	25
4.	A tanulói teljesítmények értékelése a tantárgyakból.....	25
5.	Az iskolai beszámoltatás rendje és követelményei.....	26
1.	Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei:.....	26
2.	A számonkérésnek, a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei.....	26
3.	Az értékelés fajtái.....	27
4.	Az ellenőrzés.....	28
5.	Az írásbeli beszámoltatások korlátai, a házi feladat.....	29
6.	A tanuló magatartásának és szorgalmának minősítése.....	31
1.	A magatartás minősítése.....	31
2.	A szorgalom minősítése.....	31
3.	A tanuló fegyelmi felelőssége.....	32
7.	Érettségi vizsga.....	32
IX.	AZ ISKOLAI ÉLET MUNKARENDJE, HAGYOMÁNYOK.....	33
8.	Általános munkarend.....	33
9.	A gimnázium hagyományai.....	33
1.	Az iskola nemzetközi kapcsolatrendszere.....	34
2.	Nemzetközi, országos és regionális rendezvények.....	34
3.	Iskolai, tudományos rendezvények.....	34
4.	Az iskola mindennapi életével kapcsolatos rendezvények.....	35
5.	Szabadidő, sport.....	35
6.	Az iskolában működő díjak.....	35
7.	Az iskolában működő alapítványok.....	36
X.	IFJÚSÁGVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ TEVÉKENYSÉGÜNK.....	36
1.	A gyermek- és ifjúságvédelem.....	36
XI.	AZ ISKOLA ÉS KÖRNYEZETE.....	38
10.	Szülői részvétel az iskolai közéletben.....	38
11.	Az iskola és a város.....	38
12.	A szülő, tanuló, iskolai és kollégiumi pedagógiai együttműködése.....	39

XII.	FELTÉTELEK	40
13.	Tárgyi, infrastrukturális feltételek	40
14.	Szakmai és személyi feltételek	44
15.	Az alkalmazható tankönyvek, tansegédletek és taneszközök kiválasztásának elvei ..	44
16.	A tankönyvek ingyenes igénybevételének biztosítási kötelezettsége	44
XIII.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM MEGVALÓSULÁSA	45
17.	A Pedagógiai Program elfogadása.....	45
18.	A Pedagógiai Program érvényességi ideje, értékelési- és felülvizsgálati rendje, a módosítás körülményei	45
XIV.	KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM	46
1.	Az iskola	46
1.	Tárgyi feltételek a környezeti nevelés szempontjából	46
2.	Megvalósult környezeti nevelési tevékenységeink	47
2.	Külső: a település és a régió.....	47
3.	Erőforrások	48
1.	Belső erőforrások	48
2.	Külső erőforrások	49
3.	Tárgyi erőforrások.....	49
4.	Alapelvek, célok.....	50
1.	Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok	50
2.	Általános célok, értékek	50
3.	Pedagógiai célok.....	50
4.	Tanulásszervezési és tartalmi keretek	50
5.	Környezeti nevelési program az egyes évfolyamokra:	56
5.	Módszerek.....	57
1.	Alkalmazott módszerek a környezeti nevelésnél	58
6.	Taneszközök.....	58
7.	Az iskolai környezet	58
8.	Kommunikáció.....	59
1.	Iskolán belüli	59
2.	Iskolán kívüli	59
9.	Továbbképzések	59
XV.	AZ ERKEL FERENC GIMNÁZIUM EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA	60

10. Az egészségnevelés célja	61
1. Helyzetleírás	61
11. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	61
1. Iskolai étkeztetés.....	61
2. Mindennapos testmozgás	62
3. A személyiség fejlesztése	63
4. Az antihumánus szenvedélyek, drogprevenció	63
5. Másodlagos drogprevenció	65
6. Az egészségneveléssel összefüggő tanórán kívüli szakmai programok	66
7. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	66
XVI. HELYI TANTERV /MELLÉKLET/	67
1. Táblázatok	67
2. Tantervi háló	67

II. Preambulum

Név:..... Gyulai Erkel Ferenc Gimnázium és Informatikai Szakképző Iskola, Kollégium

Székhely:.....5700 Gyula, Bodoky utca 10.

Szakágazati besorolása:Általános középfokú oktatás

Az intézmény OM azonosítója: 028380

Telephelyei:.....5700 Gyula, Dr. Adler I. u. 3.

Típusa, évfolyamai:..... Gimnázium, nappali, 4(5) évfolyammal

..... Szakközépiskola, érettségire épülő OKJ-s képzés, 2 évfolyammal

..... Gimnázium, levelező-esti, 4 évfolyammal

.....Nyelvi előkészítő osztály, 5 évfolyammal

..... Kollégium

Tagozatok:Nappali, *levelező és esti*

Alap-, kiegészítő-, kiegészítő- és vállalkozási tevékenysége:

.....Nappali rendszerű gimnáziumi nevelés, oktatás

..... Nappali rendszerű szakképesítés megszerzésére felkészítő iskolai oktatás

..... Nappali rendszerű gimnáziumi nevelés, oktatás 9-13. évfolyamon

..... Gimnáziumi felnőttoktatás 9-12. évfolyamon

.....Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű gimnáziumi nevelése, oktatása

.....Nyelvi előkészítő osztály

.....Iskolakönyvtári tevékenység

.....Szociális helyzettől függő tankönyvellátás

..... Érettségire épülő szakképző évfolyamok, elméleti és gyakorlati képzés

..... Informatikai szakmacsoport

..... *OKJ 54 481 02 informatikai alkalmazásfejlesztő*

..... *OKJ 54 482 04 informatikai rendszergazda*

..... *OKJ 54 481 04 informatikus*

..... *OKJ 54 4641 03 rendszer informatikus*

..... *OKJ 54 8409 01 multimédia – fejlesztő*

..... Diákotthoni, kollégiumi ellátás

..... ECL Akkreditált Nyelvvizsgahely működtetése

..... ECDL vizsgahely működtetése

"DISCERE NON EST VITIOSUM, SED IGNORARE"

"NEM A TANULÁS A SZÉGYEN, HANEM A TUDATLANSÁG"

(Vergilius, Aeneis)

III. „Iskola a határon”

Az Erkel Ferenc Gimnázium az ország keleti határszélén csendben megbúvó térség, Békés megye és Hajdú-Bihar megye déli részének rangos, nagy hagyományokkal rendelkező iskolája. A megye nemcsak földrajzi, de gazdasági - társadalmi szempontból is az ország szélére került, s az itt élő emberek többsége a lemaradó, vesztes csoportok számát növelik az országban. Az esély nélküli, már-már kilátástalan helyzetet jól szemlélteti az elvándorlók, különösen az elvándorló értelmiségiek egyre növekvő száma.

Gyula törekvő város. Az Erkel Ferenc Gimnázium tanárai pedig pontosan tudják, hogy az itt élő gyerekek számára a gazdasági tőke hiányában az igazi esélyt az életre egy *erős gimnázium, annak színvonalas oktatást végző tantestülete* adhat. Egy olyan iskola, amely nem fogadja el a lemaradást konzerváló határszéli helyzetet, meghaladja a provincializmust, és olyan oktatást folytat, aminek eredményeként a térségben élő gyermekek ki fogják tudni használni még az egyesült Európából származó előnyöket is. Az Erkel Ferenc Gimnázium a jövőben is megfelel az elvárásoknak. A siker legfontosabb feltétele adott: a tantestület felkészült, és vállalja a kihívást, a diákok jelentős része szeret és/vagy akar tanulni, az iskola szép és jól felszerelt. Az új tantervünk kidolgozásakor két szempont vezetett bennünket. Értékvesztő, a jót sokszor megtagadó, egyre inkább eljellegtelenedő, amerikanizálódó világunkban meg akarjuk tartani az eddig is büszkén vállalt értékeinket: a *minőségközpontúságot, a magas szintű elvárások és tudás tiszteletét, valamint azt az emberközpontúságot*, ami eddig is jellemezte munkánkat, a *humanitás egyetemes és a magyarság nemzeti kötődését*. Fontos volt a tanterv összeállításakor a szülők valós elvárásainak alapul vétele, s erre építve olyan korszerűnek tartott tantárgy- és oktatási szerkezet kialakítása, amely az állandó reformok ellenére (közepette) továbbra is segíti az egyetemek, főiskolák sikeres elvégzését, s azt követően is növeli diákjaink életesélyét. Hisszük, hogy ez a törekvésünk többnyire eddig is sikerült, hisszük, hogy ezután is sikerül.

IV. A gimnázium története

1. 1948 előtt

Gyula város első gimnáziuma 1903. szeptember elsején kezdte meg működését, 1905. szeptember 1-től már az elkészült, új gimnáziumépületben. A gimnázium megvalósítását a város lakosságának, a Wenckheim-családnak az alapító adakozása, és az állami, városi költségvetési hozzájárulás tette lehetővé.

A 8 osztályos Karácsonyi János Katolikus Gimnáziumban évfolyamonként 1 osztály működött. Az iskolában, a diákoknak vallási felekezetre való tekintet nélkül lehetett tanulni (a lányoknak magántanulóként). A város és a környék oktatási és kulturális életének szerves részévé vált az 1911-től induló felnőttoktatásával

is, ismeretterjesztő előadásai is népszerűek voltak. Sajnos a II. világháború az iskolai életre kiköltözéssel, tanévrövidítéssel hatott, de a háború után a személyi és tárgyi feltételeket sikerült újra megteremteni és folytatódhatott újra a tanítás. 1945. Szeptember 1-től fokozatosan megszűnt a gimnázium alsó négy évfolyama, azonban 1946-tól megszerveződött a felnőttoktatásba illeszkedő dolgozók gimnáziuma.

2. 1948 után

Az államosítás után a gimnázium 1950-től Erkel Ferenc nevére kapta, 4 évfolyamos gimnázium lett, humán- és reáltagozatos osztályok indultak. Lányok is és fiúk is akadálytalanul beiratkozhattak, a létszám fokozatosan nőtt (1960-ra 586 tanulója lett az iskolának).

1959-től az elméleti képzés gyakorlati oktatással bővült: ipari és mezőgazdasági jellegű előképzés folyt (13 féle szakmában). Az egyre emelkedő tanuló létszám szükségessé tette a régi iskolaépület kibővítését, 9 tanteremmel és egyéb helyiségekkel. 1963-tól indult az első szakközépiskolai osztály még zöldségtermelő szakkal, majd 1971-től már csak egészségügyi képzés folyt évfolyamonként 2 osztályban.

Nyelvi, matematika, fizika tagozatos csoportok alakultak a gimnáziumi osztályokban. A 60-as években emelkedett a tanulmányi átlag, több tanulmány versenyen előkelő helyezést értek el az "Erkelesek", az egyre sikeresebb felvételi eredmények is önbizalmat adtak az iskolának és emellett hagyományt teremtve 1963 tavaszán megvalósult az iskola rendezésében az EDŰ: az Erkel Diákünnepeken a régió diákjai mutathatják meg tehetségüket zenében, táncban, színjátszásban és egyéb kategóriákban.

1979-től a fakultáció (szabadon választott tantárgyak) bevezetését szaktantermek kialakításával valósította meg a gimnázium, már évfolyamonként 4 gimnáziumi és 2 szakközépiskola osztály volt, a tanulólétszám 900 fővel tetőzött.

A 90-es évek változása megrengették az iskola helyzetét, háromfelé vált az intézmény: az állami Erkel Ferenc Gimnázium a 60-as években épült épületszárnyában folytatta tevékenységét, az egészségügyi szakközépiskolai osztályok más helyen önálló iskolává alakulva működtek tovább, a régi iskolaépületben a római katolikus Karácsonyi János Gimnázium alakult újjá.

3. 1992-t követően

1992. szeptember 1-jétől 4 évfolyamos gimnáziumként folytatódott a tanítási programunk, évfolyamonként 3 osztállyal (1997-től 4 osztállyal). Nehézségekkel, válságos helyzetekkel terhes időszak után következett 1997, amikor lényegében a korábbi helyen új épületet kapott az iskolánk. A kitartó tantestület a feltételek (osztálytermek, szaktantermek, tornacsarnok, felszerelés) megvalósulása nyomán ismét emelni tudja munkájának igényességét, minőségét.

A város egyetlen önkormányzati gimnáziumaként megújult erővel tudunk részt venni a város közéletében.

V. Az Erkel Ferenc Gimnázium nevelési alapelvei

Az "**emberi élet célja a boldogság**" hirdették már az ókori bölcsek, vallották és vallják a felvilágosító óta annyian. Alapvető feladatunk és pedagógiai hitvallásunk kiinduláspontja, hogy ebben a szellemen célt és hitet adjunk diákjainknak, amely segíti a kudarcok elviselésében, amely megmenti őket a kilátástalanság érzésétől.

A "**gondolkodás erkölcsi tett**" vallották a régi görögök. Elvárásuk napjainkban különösen időszerű. Gondolkodni önmagunkról, gondolkodni környezetünkéről, céljainkról, hogyanjainkról és miértjeinkről. A gondolkodás nemcsak a "boldog élet" megtalálásának eszköze, de emberi lényegünk meghatározó része is.

A boldogságkeresés legalább annyi tragédiát hozott azokra, akik keresték, mint akik elutasították azt. A "boldogságkeresés" útján el kell jutnunk ahhoz a felismeréshez, hogy a harmonikus életet megszervezni akaró gondolkodást két fő alappillére a szerelem - **szeretet és a munka**.

A **szeretet az alapja a magánélet szervezésének**, az élettárs megválasztásának, és a születendő, várt gyermekben teljeseedik ki, hagyományozódik tovább. Ezt az indítást elsősorban a családból kell diákjainknak magukkal hozniuk. Az iskola az értékek felismertetésben, tudatosításban, tiszteletében, élethelyzetek és élettechnikák megismertetésében befogadtatásában, tisztázásában, egyszóval a gondolkodtatásra készítésben találja meg a feladatát.

A **munka az önmegvalósítás** (boldogság) másik fő összetevője, a **közéletben történő sikeres szereplésünk meghatározója**. Helyre kell állítanunk a munka tiszteletét és örömét. Ha mi tanárok hiszünk abban, amit csinálunk, s ez látszik is rajtunk, hitelesítjük vállalásunkat, mintát (példát) adunk, és bizonyítjuk, hogy csak így van értelme minden tevékenységnek.

A mindenki számára átadandó széles körű ismeretanyag és tudás a kötelező minimum. Erre az alapra építhetők fel a különféle gondolkodásmódok. Az ilyen szemléletre figyelő pedagógiai munka kizár minden "rossz ízű" tekintélyelvűséget, értékközpontú marad, és a gyakorlatban előnyt biztosít - a kinyilatkoztatással szemben - a diákkal együtt végzett közös munkában.

A **tanulói motiváció** növelése, a tudás hatékony megszerzésének és gyakorlati alkalmazásának elősegítése végett kooperatív tanulásszervezést, kompetencia alapú tanítást (foglalkozásokat) alakítunk ki. A NAT-ban is kiemelt kulcskompetencia területeken fejlesztjük tanulóink képességeit: anyanyelvi, idegen nyelvi (angol), matematikai, szociális és életvitel területen. Ez irányú tevékenységünk eszköz a problémájukat megoldani képes, magabiztosabb diákok útra bocsátásában.

4. Nevelési elveink, értékrendszerünk, feladataink

1. Elveink

Iskolánk alapos ismeretű, és erkölcsi tartással rendelkező személyiség kialakulását segíti elő, mely által végzős tanulóink képessé válik a változásokhoz való alkalmazkodásra. Figyelünk arra és teszünk azért, hogy olyan iskolai légkör alakuljon ki, melyben önálló és szabadgondolkodású egyénné válnak a tanulóink.

Valljuk, hogy elsődleges fontosságú a tanórán végzett rendszeres és értelmes munka, ez és a tanórán kívüli iskolai szabadidős tevékenység együttesen hat a harmonikus iskolai lét kialakulására.

"Többet ér a derűs rend, mint a riadt csend"

Olyan feltételek megteremtésére törekszünk, melynél bizalomra épülve a tanulóink egyéni képességeinek és készségeinek fejlődése egyre nagyobb lehet. A tanulóknak a tanítási folyamatba való bevonásával tevékenységközpontúságra, felfedezettő tanítási-tanulási gyakorlatra, a problémaközpontú megközelítésre törekszünk. Módszertani sokszínűségben, változatos munkaformák alkalmazásában, koordináló, segítő, támogató tanári attitűdben látjuk az eredményes pedagógusi munkát. Életszerű, az élethez közeli ismeretek közvetítését fontosnak tartjuk. A fokozatosság és a folyamatosság érvényesülését tartjuk szem előtt.

Az egyéni képességfejlesztésben, a tehetséggondozás és a hátránykompenzálás területén a differenciált foglalkozások növelik az esélyegyenlőséget. A pedagógus önképzésének, a digitális pedagógiai módszerek alkalmazásának teret kell adni.

A kulcskompetenciák hangsúlyozásával a különböző alapfokú iskolákból jövő tanulóinknál megteremtjük az egyes területeken képességeik kibontakozását. Így a középiskolánk elvégzése után mindenkinél elérhetővé válik a választott felsőfokú szakirány, illetve nagyobb esély nyílik a megszerzett képességekkel egy életpályát elkezdeni.

Kulcskompetenciák: anyanyelvi kommunikáció, idegen nyelvi kommunikáció, matematikai, természettudományos, digitális, szociális és állampolgári, vállalkozói, esztétikai, művészeti tudatosság és kifejezőkészség.

Az emberközeli iskolai környezet kialakítását tűzzük ki célul, ezt lehetőleg indirekt pedagógiai eszközökkel valósítjuk meg, de a direkt nevelésről sem mondunk le. Tudatában vagyunk annak, hogy a személyes példának, a környezetnek igen nagy a nevelői hatása. Az iskolánk lehetőségeihez mérten csökkenti az eltérő társadalmi környezetből jövő tanulóinál a műveltségbeli hátrányokat, elősegíti a társadalmi beilleszkedés szabályainak elsajátítását, növeli a továbbtanulási esélyeket.

2. Személyiségfejlesztés

A tanulók személyiségfejlődését pedagógiai folyamat egészében kell kibontakoztatni. Az egységes, alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás, kompetenciák és az ezekhez kapcsolódó módszerek és eszközök egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységükkel, szervezett és spontán tapasztalataival összhangban minél teljesebben kibontakoztathassák ki személyiségüket és legyenek alkalmasak az életben a helyzeteik tudatos irányítására, kezelésére.

Ennek érdekében fontos:

- az egyéni képességek optimális fejlesztése;
- a tanulási motiváció kialakítása, fejlesztése, az érdeklődés, a megismerési vágy fenntartása;
- a komplex személyiségfejlesztő oktatás, új oktatásszervezési eljárásokkal is, a színes, sokoldalú iskolai élet megteremtésével;
- használható, eszközszintű tudás elsajátítása;

- problémamegoldó tanítási módszereinkkel fejlesztjük a tanulók kreativitását, problémamegoldó gondolkodását, önismeretét, ön- és társértékelési kompetenciáit, együttműködési készségüket, eddük akarataikat;
- a tanítás folyamatának egésze hozzájárul életmódjuk, motívumaik, felelőség vállalásuk megalapozásához, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez;
- az élethosszig tartó tanulás megalapozása érdekében a tanulói kompetenciák fejlesztése.

Az anyanyelv használatában, a tanításunk hatékonyságában szeretnénk a szövegértési, szövegalkotási kompetenciát fejleszteni megújuló, a tanulók érdeklődéséhez alkalmazkodó, azt terelő módszerekkel.

Az idegen nyelv (angol nyelv) bármilyen helyzetben történő használatát célozzuk meg a nyelvi kompetencia fejlesztésével.

A matematika mint gondolkodásfejlesztő tevékenység és stúdium kiemelkedő szerepet kap tanulóink általános és egyben egyedi kompetenciáinak kialakításában.

3. Közösségfejlesztés

A közösségfejlesztés az a folyamat, amelyben az egyén és a mikroközössége (iskola), valamint a társadalom közötti kapcsolat kialakul és fejlődik. A szociális készségek fejlesztése a kooperatív tanulás során is fejleszthető:

- Az *együttműködést* fejleszthetjük a különböző tanulási formák/páros és csoportmunka, projektmunka, közös cél megteremtése/ alkalmazásával.
- A *segítőkézséget* a megfelelő szituációk létrehozásával érhetjük el.
- A *toleranciát* a kooperáción alapuló tevékenységi formák kialakításával teremthetjük meg.

A társakkal, a családdal, a tanárokkal kialakuló interperszonális viszonyoknak döntő szerepe van személyiség fejlődésében. A kedvező kapcsolatok kialakításában döntő szerepet látunk a személyes példamutatásban. A kooperatív munka kikényszeríti a kommunikációs képességek fejlődését, a felelőség vállalását is.

Az információs és telekommunikációs technológia alkalmazása megismerteti a kapcsolódó eszközök hatékony, a későbbi életben is eredményes használatát.

Az iskola törekszik a diákönkormányzat (DÖK) szervezeti megerősítésére, hiszen a tanulók az iskola élet szervezésébe, a tanulás – tanítási folyamat előkészítésébe történő bevonása lehetővé teszi számukra az elvárásoknak történő jobb megfelelés lehetőségét, s a közösség egészének nagyobb ösztönzés valóságát kínálja. Másfelől biztosítja, hogy a felnőttek, a társadalom felől érkező elvárások megfogalmazása, tartalma találkozzon a fiatalok életkori sajátosságaival, érdekeivel. A kettő kapcsolata a közös és eredményes munka lehetőségét és élményét kínálja.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogait a diákönkormányzaton keresztül gyakorolja 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 120. §-a figyelembevételével. A diákönkormányzat kezdeményezésére összehívható diákközgyűlést a tanítási időt nem zavaróan, félévente egy alkalommal szervezheti meg az iskola.

4. Hon és népismeret

Minden tanuló ismerje meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Ismerjék a kiemelkedő magyar államférfiak, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát. Legyenek jól tájékozottak a haza földrajzában, irodalmában, történelmében, mindennapi életében. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit. A tanulók legyenek nyitottak a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek és eredményeinek megismerésére, megbecsülésére.

A csíkszeredai Márton Áron Gimnáziummal ápolt partneriskolai kapcsolat segítse elmélyíteni a határon innen és túli magyarság együvé tartozását. Az összetartozás érzését fejlesztjük a munkatervben kitűzött iskolai témánappal, „*Nemzeti összetartozás-Határtalanul!*” címmel.

A Gyulán élő nemzetiségek (pl. román, német) kultúrájának megismerését szolgáló tananyag része a tanítandó történelem, magyar nyelv és irodalom, földrajz, tánc és dráma, ének-zene, német nyelv helyi tantervi tematikájának.

A hon- és népismeret segítse elő harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel. Alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet, ösztönözzön a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására. Késztesen az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre.

5. Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz

Alakuljon ki a tanulóknak pozitív viszony a közös európai értékekhez. Becsüljék meg az európai fejlődés során létrehozott eredményeket, köztük Magyarország szerepét, hozzájárulásait. Legyenek érdeklődők, nyitottak az európai kultúra, életmód, szokások, hagyományok iránt, különös tekintettel a hazánkat környező országokra, népekre. Ismerjék meg az európai egység erősödésének jelentőségét, ellentmondásait, szerepét az országnak és lakosainak az életében.

A tanulók ismerjék az egyetemes emberi kultúra legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások; a másság iránt, becsüljék meg ezeket. Szerezzenek információkat az emberiség közös (globális) – főleg Magyarországot közelebről érintő – problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Legyenek érzékenyek a problémák lényege, okai, összefüggéseinek és megoldási lehetőségeinek a keresése, feltárása iránt. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy valamilyen módon közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

Egy mondatban összefoglalva, a Széchenyi István múlt században megfogalmazott, de ma is aktuális gondolatát követve: Európa számára magyaroknak, önmagunk számára európainak kell maradnunk.

6. Beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel kapcsolatos feladatok

A „problémás” tanulóakra való odafigyelés az iskola minden pedagógusának feladata. A tanulók helyzetének feltárását különösen az osztályfőnökök végzik, a tanító pedagógusokkal történő szoros

konzultációval. A pontos felmérést az iskola pszichológusa és az iskolai védőnő is aktívan segíti. Alapelvünk az egyénre szóló problémakezelés.

Konkrét feladatok:

- tünetek, jelenségek gyűjtése;
- megbeszélés osztályfőnökkel, iskolavezetéssel;
- tapintatos, a jogokat szem előtt tartó tájékozódás a tanuló körülményeiről;
- szükség esetén segítő szakemberrel konzultáció;
- szülő-tanuló-tanár-pszichológus közötti megbeszélés;
- megegyezésen alapuló irányítás megfelelő szakintézményhez: szakértői bizottsághoz, nevelési tanácsadóhoz, gyermekjóléti szolgálathoz;
- tanulási-, osztálykörnyezet szükséges változtatása a probléma kezelésére;
- tartós beilleszkedési probléma esetén rész- vagy teljes magántanulói státusz is segíthet, akár ideiglenesen is a tanuló helyzetén;
- egyénre szóló módszerek, differenciált és adaptív tanulásszervezés alkalmazása tanári, osztályfőnöki, iskolavezetési szinten;
- kooperatív foglalkozások kialakítása: építő egymásra utaltság, párhuzamos interakciók, egyéni felelősség, egyenlő részvétel alapelvek tekintetében;
- szakértői vélemény szerint egyéni foglalkozásra, tanulási feladatok módosítására, speciális értékelésre kerül sor;
- idegen nyelv tanulásának hatékonyabb útjaként a bejövő 9.-es diákok képességfelmérés után differenciált tanulócsoportokba kerülnek, amelyek között természetesen biztosított az átjárás;
- az iskola felvételi eljárásánál tekintettel vagyunk az igazoltan tanulási nehézség valamilyen fokát mutató felvételiző korigált eredményére;
- a differenciált bánásmód folytatása a szükséges ideig.

7. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Tanulási nehézséggel küzdő tanuló súlyosabb esetében kudarc is jelentkezhet a tanulási folyamatban. Szaktanár, osztályfőnök, szülő vagy segítő szakember jelzése nyomán kerül sor speciális eljárásokra. Minden ilyen esetben körültekintően járunk el a segítő program minél hatékonyabb elindítása miatt.

- Megbeszélés az érintett személyekkel: pedagógusok, diák, szülő között.
- Szükség esetén tanulási képességet vizsgáló szakember bevonása.
- Tantárgyhoz kötődő tanulási nehézség esetén sor kerülhet egyéni vagy kiscsoportos felzárkóztató foglalkozásokra, különösen a 9. évfolyamon, a hozott hátrányok enyhítése végett is;
- Egyénre szóló foglalkozási terv készül, melyben a tanulási folyamat megfelelő ütemezésével, differenciált foglalkozásokkal, korrepetálásokkal végzünk fejlesztést.
- Szükség esetén sor kerülhet a tanuló képzési szerkezetének változtatására, tagozatos, fakultációs, emelt szintű, nyelvi változtatására.

8. A szociális hátrányok enyhítése

Az iskola képtelen a szociális hátrányokból fakadó esélykülönbségek megoldására. Annak mérséklésére mégis törekedni kell, a befogadó pedagógiai kultúra feltételeit megteremtjük. Az egyenlő hozzáférés és az esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítését tartjuk szem előtt. A szerény eszközök nem a megoldás reményét, de legalább az erkölcsi alapállás tisztaságát, a szándék értékközpontúságát bizonyíthatják.

A hátrányok enyhítésének fő célja a tanulók tanulási folyamatba történő bekapcsolása, s együtt kell a leszakadók felzárkóztatására, s a tehetséges tanulók tudásának elmélyítésére figyelni, szegregációmentes, az együttnevelést biztosító környezet biztosítása.

Az iskola szervezeti kerete, működése az alábbi területeken teszi lehetővé a beavatkozást:

- mentális problémák kezelése a tanulókkal, szülőikkel való elmélyült kapcsolattartás folyamatában;
- anyanyelvi, matematikai, angol nyelvi kompetencia alapú oktatás alkalmazásának lehetősége;
- felzárkóztató foglalkozás szervezése az érettségi tárgyakból;
- emelt szintű képzések differenciált rendszerének kialakítása;
- pályaaorientációs tevékenység differenciáltabb, személyre szóló megszervezése az osztályfőnök, szaktanár, Pedagógiai Szakszolgálat munkatársának bevonásával;
- drog és bűnmegelőzési programok szervezése;
- iskolai alapítványok rendszerének bővítése;
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről;
- pályázatok készítése az esélyegyenlőség megteremtésének céljából;
- készítés a kollégiumi szállás igénybevételére;
- a tankönyvtámogatás elosztásának az a módja, ami segít kiterjeszteni a kedvezményezettek körét;
- ösztöndíjak létrehozása, anyagi alapjainak biztosítása.

9. A tehetség kibontakozását segítő tevékenység

Az intézményünk egyik fő céljának megfelelően az egyénre való odafigyelés területén a személyiség minél teljesebb kibontakozását és fejlődését fontosnak tartjuk. A tehetség megjelenítésére és fejlesztésére hagyományosan számos tanítási és tanuláson kívüli programot biztosítunk. Ezek mindegyike lehetőséget ad a tanulóinknak a kibontakozásra:

- emelt szintű és tagozatos képzések;
- kiscsoportos foglalkozások;
- IKT eszközök alkalmazása;
- differenciált tanítási-tanulási eljárások;
- modulrendszerű oktatás;
- önálló modulok;
- fakultatív felkészítés az emelt szintű érettségire szinte minden tantárgyból;
- szakkörök, műveltségi körök, önképző körök;
- versenyre felkészítés;
- saját szervezésű versenyek;

- kulturális programok;
- tanulmányutak;
- sportfoglalkozások, edzések.

A tehetséggondozás megalapozza reményeink és visszajelzéseink szerint a biztosabb pályaválasztást, s a felsőfokú intézmény kiválasztását.

5. Nevelési és oktatási céljaink

Arra törekszünk,...

- hogy olyan rendszeres munkára ösztönző légkör alakuljon, melyben az igényes diák megtalálja érdeklődésének megfelelő területet;
- hogy egyéni szabadságukat megőrizve, egymásra figyelő, egymást tisztelő, tartást mutató személyiségek tevékenykedjenek a tanítási és tanításon kívüli programjainkban;
- hogy jól képzett szakembereinkkel, valamint eszközeinkkel problémamegoldó gondolkodással bocsássuk útjára tanulóinkat, hogy felsőfokú tanulmányaikban és mindennapi életükben helyt álljanak;
- hogy végzett diákjaink alapos ismeretekkel, képességekkel rendelkezzenek, hagyományaikhoz kötődő, nyitott, megbízható emberként legyenek tagjai eljövendő közösségeiknek.

Az iskola a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének a fejlesztését tartja a középpontban:

- az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó alapvető eredményének közvetítése által, tekintettel a tanulók életkori sajátosságaira, adottságaira, s
- az ismeretek elsajátítása eszköz is az önálló ismeretszerzési, a gyakorlati alkalmazási, kommunikációs, cselekvési képességek fejlesztéséhez, valamint
- a nevelés-tanítás olyan folyamat, mely fejleszti a tanulók önismeretét, önbizalmát, együttműködési készségét, illetve edzi akaratukat és hozzájárul életmódjuk, világszemléletük fokozatos kialakításához, majd az iskola utáni életpálya építéséhez.

6. A legfontosabb értékeink az értékes élethez

1. Eszmeiségünk

A demokrácia az oktatási rendszerben is érvényesülhet. A tanulók törvény adta lehetőségei mellett is fontos, hogy az egyéni érdekek okos és megfontolt érvényesítésének képességeit alakítsuk ki, és az ez irányú viselkedést fejlesszük diákjainknál.

A házához való kötődés fokozatosan kialakuló természetes emberi érzés, melynek kialakulását türelemmel kell kezelnünk. A lakóhely, majd a bővebb környezet megismerése, megismertetése hozzájárul hazánk megszerettetéséhez, hagyományaink fenntartásához.

A lelkiismereti és vallásszabadság tiszteletben tartása a különböző világnézetűek közötti türelmesség csak egymás jobb megismerésében alakul ki. Az eltérő felfogások ismerete és elfogadása teszik teljessé az egyén életét, az értékdimenziókkal való összevetés pedig erősíti önmagunk értékrendjét.

2. Másokhoz való viszony

Az emberi közösségnek, mint értéknek a felismerése alapvető az egyén számára. Az ember harmóniája társas kapcsolatain keresztül valósul meg, a kapcsolatépítés és együttélés technikájának kialakításában az iskolának döntő szerepe van.

Az emberi méltóság, a becsületesség, az őszinteség tesz bennünket egyenrangúvá társainkhoz mérten, ezeket az értékeket a személyes példamutatásunk teszi leginkább elfogadhatóvá diákjaink számára.

Korunkban - önérdékből is - az ember iránti együttérzés és segítség erősítése nélkülözhetetlen. Különböző társadalmi helyzetek, konfliktusok megbeszélése, az egyes esetekben való tevékeny részvétel helyes úton indítja el az egyént.

3. Az egyén önmagához való viszonya

Az önmagunk és környezetünk iránti igényesség magát az emberi életet jelenti. Kialakulásánál a folyamat első szakaszában a tudatosság dominál, később már a belső értékrendszer vezérli a cselekvéseket.

Az önállóság, a felelősségteljes hozzáállás csak a megfelelő helyzetek, konfliktusok megoldásával alakul ki. A középiskola az önismeret, a problémamegoldás mélyítésével tehet eleget a feladatának, a fokozatosság és életkori sajátosság figyelembevételével.

4. Tudás, műveltség

A tudás és műveltség emberi és társadalmi értékének megmutatása a kötelességeink közé tartozik. A tudás iránti vágy felkeltésével, fenntartásával, valamint a szépség felé való nyitottságunkkal olyan élményszerző képességeket alakíthatunk ki, melyek a teljes élet kialakulását segítik.

Az értelmes, rendszeres munkavégzés során jön létre az a képességünk, mely alkalmassá tesz bennünket az önművelésre és életrendünk fenntartására.

5. Egészséges életmód

Harmóniában kell élni a természeti környezetünkkel! Ez egyedi és társadalmi szükségszerűség századunk végén. Értékes környezet nélkül nincs értékes ember. A környezet tudatos jobbítására kell törekednünk. Iskolánk - társadalmi szervezatként - ennek a tudatosságnak az eszköze.

A mozgás: életfenntartás. A rendszeres mozgás a kiegyensúlyozott életet alapozza meg. Az iskolai testnevelés lehetőségének kihasználását minden diák /tanár/ számára természetessé tesszük. Az önkárosító tevékenységek terjedését kitartó türelemmel lehet csökkenteni, hisszük, hogy a megelőzésnek és a segítő hozzáállásnak lehet eredménye.

7. Nevelési és oktatási feladatrendszerünk

1. A 4 évfolyamunk közül az első (9.) és a második (10.) évfolyamon a célunk az, hogy tanítási anyaguk minél életközelibb legyen - a nevelési értékeink szem előtt tartásával. Életkori sajátosságok

figyelembevételével történik az iskolai tevékenységszervezés és a megfelelő módszerek kiválasztása. A tanulók személyiségének megismerésére alapozzuk az egyéni fejlesztést, a képességek egyéni kibontakoztatását.

Az eredményes és hatékony tanulási módszerek és technikák elsajátíttatását elősegítjük. A mindennapi életben, a közéletben, valamely szakterületen felhasználható tájékozottság a megalapozott tudáson nyugszik. A tudás megszerzését a kooperatív tanítási módszerek alkalmazásával is támogatjuk.

9. évfolyamtól kezdődően felmenő rendszerben kompetencia alapú oktatási modulokat is alkalmazhatunk az anyanyelv, a matematika, az angol nyelv oktatásában.

2. Harmadik (11.) és negyedik (12.) évfolyamon a felsőfokú tanulmányokat megcélzó tanulóink számára képzésünk tudományközpontúvá válik; mind a társadalom - mind a természettudományi tantárgyaknál cél a jelenségek mélyebb értelmezése, az ismeretanyag bővítése. A projektrendszerű szemlélet és munka kialakításával megkezdjük azon képességek kialakítását, melyek a továbbtanulást alapozzák meg, ugyanakkor az életvezetési helyzetek megoldását is megkönnyítik.

3. A tanulói tapasztalatra és tevékenységre építő tanulási környezetet és módszert biztosítunk. A tanulási folyamatba bevont tanulók aktivitását változatos munkaformákkal, szituációkkal támogatjuk. Mind a 4 (5) évfolyam számára évente kétszer - őszi és tavasszal - témahetet szervezünk az éves munkatervben egyeztetett témák figyelembevételével. Tanévenként 3 hetes projekttel készülünk az önálló tanulást és egyben az együttműködés munkavégzést kialakító kompetencia fejlesztésére.

Az iskola pedagógiai kultúrájának fejlesztési feladataihoz tartozik a digitális pedagógia arányának növelése, az IKT alkalmazása, az ehhez szükséges szemlélet kialakítása mind a tanár, mind a diák szempontjából. Ugyanakkor lehetőséget kínálunk a gyakorlatiasabb tudás kialakítására is olyan modulok, tantárgyak oktatási rendszerünkbe való beillesztésével, melyek eszközt jelentenek a végzős diákjainknak a továbbtanuláshoz, elhelyezkedéshez: az informatika, az idegen nyelvek, a mozgóképkultúra és médiaismeret, a társadalomismeret tantárgyak által.

4. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

- A pedagógus felelősséggel és önállóan a tanulók nevelése és oktatása érdekében végzi munkáját. Munkaköri kötelezettségeinek tartalmát és kereteit a Köznevelésről szóló, az iskola Pedagógiai Programja, Szervezeti és Működési Szabályzata, az intézmény Minőségirányítási Programja, az iskolai munkaterv, a nevelőtestület határozatai, továbbá az igazgató, illetőleg a felettes szerveknek az igazgató útján adott útmutatásai alkotják. Nevelő, oktató munkáját egységes elvek alapján, módszereink szabad megválasztásával végzi.
- A pedagógus alaptevékenysége azokat a tanórai és tanórán kívüli teendőket foglalja magában, amelyek az intézmény rendeltetése szerint nevelő, oktató munkából az egyes munkaköröknek megfelelően minden nevelőre kötelezően vonatkoznak.
- Közreműködik az iskolaközösség kialakításában és fejlesztésében.
- Alkotó módon részt vállal:
 - a nevelőtestület újszerű törekvéseiből, a közös vállalások teljesítéséből,
 - az ünnepélyek és megemlékezések rendezéséből, az iskola hagyományainak ápolásából,
 - tanulók folyamatos felzárkóztatásából, a tehetséggondozást szolgáló feladatokból,
 - pályaválasztási feladatokból, a gyermekvédelmi tevékenységből,

- a tanulók egész napos foglalkoztatásának tervezéséből, szervezéséből, irányításából,
- a diákönkormányzat kialakításából, az iskolai élet demokratizmusának fejlesztéséből.
- Tanítási (foglalkozási) órán minőségi munkát végez (felkészülés, szervezés, ellenőrzés, értékelés).
- Továbbképzéseken, munkaközösségi munkában aktívan részt vesz.
- Részt vesz az iskola kulturális és sportéletének, a szabadidő hasznos eltöltésének a megszervezésében.
- A nevelő, oktató munkával összefüggő megbeszéléseken, értekezleteken részt vesz.

Feladatai közé tartoznak még az alábbiak:

- Egyes adminisztratív és szervezési feladatok elvégzése, melyeket az intézmény nevelő-oktató munkája tesz szükségessé, illetve az érvényben lévő jogszabályok előírnak.
- Nevelő-oktató munkáját tervszerűen végzi, tanmenet alapján dolgozik. A tanmenetet az igazgató által meghatározott időpontra elkészíti, az igazgatónak jóváhagyásra bemutatja. Ha az alapdokumentumok nem változnak, a bevált tanmenetet – folyamatos kiegészítéssel – több éven át használhatja.
- Az írásbeli dolgozatokat, felmérő és témazáró feladatlaponkat legkésőbb 14 napon belül kijavítja. A témazáró felmérő dolgozatok megíratását legalább egy héttel annak megíratása előtt előre jelzi. A házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli.
- Részt vesz az iskola szülői értekezletein, fogadóórát tart.
- Az intézmény egészére kötelezően háruló feladatok közül egyes teendőket az intézményen belüli szakértelmen és az egyenlő teherviselés elvein alapuló munkamegosztás szerint egy-egy pedagógus lát el.
- Az általa tanított tantárgyra tematikus, éves tanmenetet készít a helyi tanterv, a választott tankönyvek alapján, illetve az érettségi követelményeket figyelembe véve.
- A tanítási órákra felkészül, a tanítási óráit megtartja, pontosan kezdi és fejezi be.
- Megtanítja a tantervi törzsanyagot.
- Írásbeli munkájára gondot fordít. A tanulók füzetét számonkérés alkalmával láttamozza, és jelzi az esetleges hiányokat.
- Ismerteti a tanulókkal a saját értékelési rendszerét.
- A tanulókat tervszerűen, lehetőleg egyenletesen terheli.
- Ügyeletet, helyettesítést vállal és megbízottként feladatát ellátja.
- Személyi adataiban történt változást (név, lakcím, szabadság idején a tartózkodás helyét) az igazgatónak azonnal jelenti.
- Távolmaradása, feladata elvégzésében fellépő akadályoztatása esetén időben, előre értesíti az igazgatót és gondoskodik helyettesítése esetén arról, hogy a tanmenet, a tankönyv a helyettesítő nevelő rendelkezésére álljon.
- Az iskolai rendezvényeken részvétele kötelező.
- A tanítási időn kívül a tanév programjának megfelelően szakmai tanácskozáson, értekezleteken részt vesz.

- Részt vesz a diákmozgalom segítségével, a tanuló-és gyermekbalesetek megelőzésével, a gyermek-és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtásában.
- Betartja az iskola tűzvédelmi, balesetvédelmi és egyéb szabályzatait.
- A fentieken kívül elvégzi azokat a munkakörével összefüggő feladatokat, amelyekkel az igazgató, az általános igazgatóhelyettes, az illetékes munkaközösség-vezető megbízzák.

Ezek a pedagógiai többletmunkák a következők lehetnek:

- Egyes, óraszámmal is kifejezhető feladatok (pl. korrepetálás, helyettesítés, szakkörök stb.).
- Osztályfőnöki munka, versenyekre való felkészítés, könyvtári munka.
- Szertárakért a felelősség vállalása (fejlesztés, rendezés, selejtezés).
- Felügyelet lát el iskolai rendezvényeken, tanulmányi versenyeken, iskolai vizsgákon, felvételin.

5. Az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai

- Alaposan ismernie kell tanítványai személyiségét, az iskola pedagógiai elvei szerint nevelési osztályának tanulóit a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve.
- Összehangolja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, látogatja óráikat.
- Iskolai szintű ügyekben egyeztet az iskolavezetéssel.
- Észrevételeit és az esetleges problémáit az érintett nevelőkkel megbeszéli.
- Aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványait oktató, nevelő tanárokkal, az iskolavezetéssel, a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, a Házirend betartását.
- Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű, illetve a kiemelkedő tehetségű tanulók segítésére.
- Segíti a tanuló fakultációs választását, a továbbtanulását.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait kollégái elé terjesztheti.
- Szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat (osztálynapló naprakész vezetése, félévi és év végi statisztikák, továbbtanulással, gyámüggyel kapcsolatos tennivalók, stb.).
- Mint osztályfőnök, saját hatáskörben, az SzMSz-ben felruházott jogainál fogva indokolt esetben 3 nap távollétet engedélyezhet és igazolhat osztálya tanulójának.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, kitüntetésére (a tanulók véleményét figyelembe véve).
- Javasolataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

8. Nevelési és oktatási módszereink

Oktatásunk módszerei eredmény- és folyamatszempontúak is egyaránt. Az eredmény-szemléletünkben a tanár ismeret- és értékátadó, ellenőrző tevékenységén van a hangsúly, a tanítási folyamat végén fontosnak tartjuk, hogy tud-e vagy sem a tanulóknak.

A folyamatszempontú számunkra azt jelenti, hogy a tanuló önálló megismerési tevékenysége van előtérben, a tanulási folyamatban a tevékenykedtetés révén önállóan alakuljon gondolkodási műveletei, készségei, s a tanuló önmaga is méri fejlődését.

Mindkét szemléletet szükségesnek tartjuk munkánk eredményességéhez, ezt célozza a kompetenciák fejlesztése is, de természetesen közben alkalmazkodunk a tanulók életkori adottságaihoz, az iskolai ismeretanyaghoz. Az alábbi kooperatív tanulási módszereket egyben eszközként is értelmezzük, hogy hatékonyabbá tegyük munkánkat a változó tanulói hozzáálláshoz és a változó társadalmi körülményekhez igazodva.

Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

- Idegen nyelv, tánc és dráma, informatika, matematika (9-10. évfolyamon), testnevelés tantárgyak esetén az osztályszintű oktatást a csoportszintű oktatás váltja fel.
- Emelt óraszámú képzések esetén az adott tantárgyat tanuló diákok önálló csoportot alkotnak évfolyamonként, osztályonként.
- A 11-12. (13.) évfolyamokon szabadon választott tantárgyakat is csoportbontásban szervezi az iskola legalább 8 fő jelentkező esetén.
- Diákkör (szakkör, érdeklődési kör, önképzőkör, énekkar, művészeti csoport) létrehozását bármely tanuló kezdeményezheti az iskola pedagógusainál. Legalább 8 tanuló kezdeményezése esetén az iskola anyagi és személyi lehetőségeitől függően megszervezheti a diákkört. A működő diákkörbe bármikor bekapcsolódhat a tanuló, illetőleg bármikor elhagyhatja. A foglalkozáson résztvevő megismeri és vállalja a foglalkozás rendjét.

Differenciált tevékenységformák a bevonott tanulócsoportok számára

Eszközök/Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.
<i>Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása (Földünk és környezetünk)</i>	X	X			
<i>Három hetes projekt</i>	X	X	X	X	X
<i>Témahét</i>	X	X	X	X	X
<i>Moduláris oktatási programok (szövegértés, matematika, angol nyelv, életvitel)</i>	X	X	X	X	X

Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli tanítása: a földünk és környezetünk műveltségterület témaköreit egyetlen tantárgy, a földrajz keretében oktatjuk. A földrajz komplexitása magában foglalja az általános műveltséghez szükséges természettudományi, gazdasági és társadalmi ismeretek, szemléletek jó részét. A földrajz tantárgy keretében felkészítés folyik a műveltségterület témájában az érettségi vizsgára.

Projekt: a projektpedagógiánkban a valóság komplex, önálló és tanulói tevékenységen alapuló megismerését és alakítását végezzük, olyan tudáskép kialakításával, amit használni lehet a tanórán kívül is. A projekt során a középpontban egy valóságos probléma, elvégzendő tevékenység áll, ez lehet egy vagy több műveltségterülethez is vonatkoztatható. A projekt megvalósítása a tantárgyi tanórákon és tanórán kívül történik. A lényeg az ismeretek megszerzésének folyamatán és az ehhez szükséges készségek, képességek fejlesztésén van. Többnyire művészeti, környezeti és gazdálkodással kapcsolatos projekten dolgozunk.

Pedagógiai kritériumok

Cél:	ismeretek alkalmazása és alkotás, kulcskompetenciák fejlesztése.
Feladat:	gyakorlati tevékenységen keresztül szerzett ismeretek, élmények, s a végén produktum létrehozása.
Téma:	tanév elején munkatervben egyeztetett problémakitűzés.
Tanulásszervezés:	részfeladathoz szerveződő tanulócsoportok.
Fejlesztéértelmezés:	tanulói önállóság, együttműködés, aktivitás, kommunikáció.
Pedagógus:	a tanulási folyamat segítője, rugalmas koordináló.
Tanuló:	aktív felelős résztvevő a tervezéstől a zárásig.
Hatás:	főleg indirekt.
Időtartam:	egy nap, egy hét, több hét, több hónap.
Helyszín:	a probléma által kijelölt helyszín.
Résztvevők:	a tanulók által bevont pedagógusok, szülők, diákok, szakértők.
Értékelés:	önértékelés, csoportértékelés, tanárértékelés, "külsős" értékelés.

Projektmegvalósítás

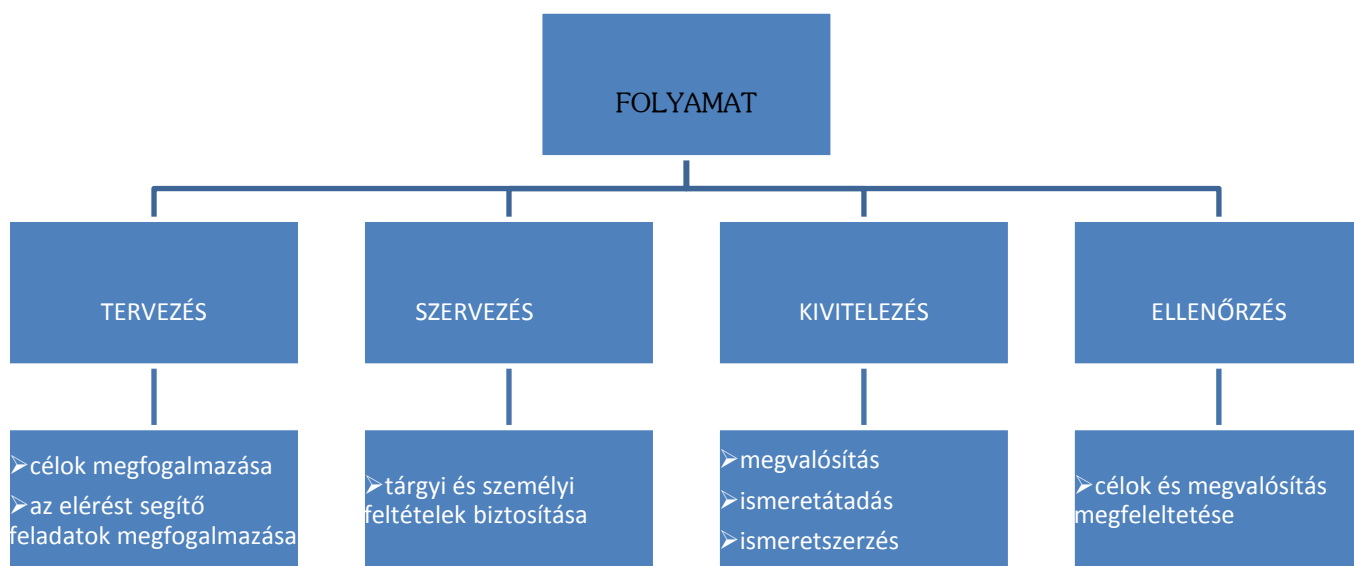
Tervezés:	témaválasztás, időpont-, időtartam-választás, bevont személyek, eszközök választása, felelősök kiválasztása, tervekészítés.
Szervezés:	tájékoztatás, tanmenetbe-illesztés, megbeszélések, megállapodások megkötése.
Kivitelezés:	anyag/információ/gyűjtés, dokumentálás, feldolgozás, produktumkészítés.
Bemutatás:	Prezentáció, kiállítás, előadás, iskolai média.
Értékelés:	szintenként.

Témahét: a projektrendszerű tanulásszervezés azon típusa, amikor valamely tananyag témáját komplexen ismerik meg a résztvevő diákok. Az egész tervezés, irányítás a pedagógusok döntésein alapul, a tanulók a meghatározott programokon, tanórákon feladatokban vesznek részt.

Pedagógiai kritériumok

Cél:	komplex ismeretszerzés, rendszerezés, megértés.
Feladat:	információgyűjtés, bevésés, alkalmazás.
Téma:	tanév elején munkatervben rögzített.
Tanulásszervezés:	osztálykeretben tantárgyhoz kötötten.
Fejlődésértelmezés:	személye, szociális, kognitív kompetenciák fejlődése.
Pedagógus:	tanulási folyamat irányítója, témagazda.
Tanuló:	résztevő a választható feladatokban.
Hatás:	főleg direkt
Időtartam:	egy nap, egy hét.
Helyszín:	inkább iskolai helyszínek
Résztevők:	a pedagógusok, meghívott szülők, diákok, szakértők.
Értékelés:	főleg tanárértékelés, kevésbé, önértékelés, csoportértékelés.

Témahét megvalósítása

Moduláris oktatás: a kooperatív újszerű tanulászervezés terjesztése érdekében alkalmazzuk a 2009-2010-es tanévben a központilag kiadott tantervi modulokat a matematika, az angol nyelv és a magyar nyelv és irodalom, valamint a testnevelés/osztályfőnöki tantárgyaknál egy-egy kilencedikes osztálynál. A tananyag egyes témaköreinek komplex feldolgozása során a személyiség- és közösségfejlesztés kulcskompetenciái kerülnek előtérbe, lehetővé válnak a tevékenységközpontú módszerek alkalmazása.

Moduláris programcsomag	Tantárgy
Szövegértés-szövegalkotás	Magyar nyelv és irodalom
Matematika-logika	Matematika
Idegen nyelv	Angol nyelv
Életvitel-életpályaépítés	Testnevelés, osztályfőnöki

VI. Iskolánk képzési rendje

1. A képzés jellemzői

- 2006/2007. tanévtől 2011/2012. tanévig a NAT és az érettségi vizsgaszabályzat figyelembevételével kialakított csökkentett tananyagú, előírt óraszámú helyi tanterv szerint folyik a tanítás.(1., 2. táblázat)
- 2009/2010. tanévtől felmenő rendszerben a 9. évfolyamtól az egyes osztályokban a 2/2008.(II.8.) OKM rendelettel kiadott kompetencia alapú kerettanterv szerint oktatunk.
- 2012/2013. tanévtől felmenő rendszerben életbe lép a 2003. évi módosítású Köznevelési Törvény által módosított helyi tanterv.
- Emelt szintű kerettantervek: 3. számú melléklet a 34/2008. OKM r. (3. sz. melléklet a 17/2004. (V.20.) OM rendelethez).
- Emelt szintű magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia tantárgyi tehetséggondozás kerettanterve.
- A 2013/2014-es tanévtől kezdődően felmenő rendszerben alkalmazásra kerülnek a NAT-nak, s nemzeti köznevelésről szóló törvénynek megfelelő kerettantervek.

2. Képzésünk a 2001/2002-es tanévtől

A 2001-ben kiadott kerettanterv szerint átdolgozott helyi tantervünk alapján tantárgyakból áll oktatási szerkezetünk. Bevezetésre került a társadalomismeret, mozgókép- és médiaismeret, informatika, tánc és dráma, művészet, emberismeret és etika tantárgyak tanítása. Az általános és részletes érettségi követelmények

megismerése is befolyásolta képzésünket. A 2005-től életbe lépő új érettségi vizsgarendszerre való felkészülés 2003-ban kezdődött.

1. Nyelvi előkészítő évfolyam (0. évfolyam)

A bevezetés célja: a középiskolás korosztály idegen nyelvi tudásának emelése, hiszen Magyarország az újonnan csatlakozott 10 uniós ország közül szinte az utolsó helyet foglalja el.

A gimnázium elsősorban közép- és emelt szintű érettségi vizsgára készít fel. A középszintű érettségi vizsgát a nyelvi előkészítő tanuló haladó, illetve kezdő csoportja a 10. illetve 11. évfolyam végén előrehozva leteheti. Az igyekvő, a nyelvtanulás iránt elkötelezett diákok emelt szintű érettségi vizsgát tehetnek, amely megfelelő eredmény esetén egyenértékű az államilag elismert középfokú C-típusú nyelvvizsgával.

Az Erkel Ferenc Gimnázium helyben biztosítja diákjai számára a nyelvvizsga letételének lehetőségét (alap-, közép- és felsőfokon), hiszen az intézmény egyben államilag elismert, akkreditált ECL Nyelvvizsga Központ is. Legkiválóbb tanulóink már a gimnáziumi évek alatt elérik a felsőfokú államilag elismert nyelvvizsga szintjét.

Az alkalmazható nyelvtudás eléréseért úgy oktatjuk az angol nyelvet, hogy a heti 15 órát napi 3 órában csoportosítjuk, s modulokat építhetünk be a tantervünkbe, a kooperatív tanulási elveket alkalmazhatjuk.

Az idegen nyelven kívül fontos célunk a logikai – problémamegoldó gondolkodás készségének fejlesztése. A matematika tárgy alatt ezért nem a későbbi gimnáziumi tananyag 9. évfolyamon történő megtanítását értjük.

Informatika terén az első év végére minden tanuló sikeresen leteheti az ECDL vizsgát, amelynek letétele nem kötelező, de ajánlott. A tanítás mind a 7 tantervi modul elvégzését célozza. Az állóképesség fejlesztését a heti 5 óra testnevelés és a néptánc oktatásával kívánjuk elérni. A tanulók szóbeli és írásbeli fogalmazáskészségének javítását, fejlesztését szolgálja a kommunikáció tantárgy bevezetése.

3. Képzésünk a 2013/2014-es tanévtől

Az új NAT és az új kerettantervi előírások figyelembevételével készített helyi tantervünk igyekszik igazodni a korábbi, jól működő tantárgyi és tagozati struktúrához. Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók számára minél szélesebb spektrumú kínálatot tudjon nyújtani a továbbtanulási szándékokat is szem előtt tartva, de semmiképpen nem engedve a képzések magas színvonalából. Fenn kívánjuk tartani a 9. évfolyamtól, illetve a 11. évfolyamtól kezdődő, emelt szintű érettségire való felkészítést szolgáló képzéseinket.

VII. Tanulói jogviszony

1. Belépés a 9. évfolyamba

A 8. évfolyamot sikeresen végző tanuló jelentkezés útján kerülhet be iskolánk kezdő évfolyamába, nappali tagozatra.

A gimnáziumunkba jelentkezők általános felvételi vizsgán vesznek részt. A felvételi eredménynek 2 összetevője van:

- az általános iskolai 5., 6., 7. év végi, 8. félévi osztályzatok,
- a felvételi írásbeli vizsgán szerzett pontok.

A fenti 2 tényező 200 és 200 pontot jelent, így maximálisan 400 pont érhető el.

Minden jelentkező általános írásbeli felmérőt ír matematika és magyar nyelv tantárgyakból. A felvételtől értesített tanuló személyesen a tanév végén iskolánkban iratkozik be, a szükséges dokumentumok bemutatásával (személyi igazolvány, elvégzett iskolai évfolyamokat igazoló bizonyítvány).

2. Belépés felsőbb évfolyamokra

A 10. a 11. és 12. évfolyam elkezdéséhez szükséges feltétel, a kötelező és a szabadon választott tantárgyakból a legalább elégséges év végi osztályzat elérése (osztályozó és javítóvizsgát is beleértve).

Az év végi és érettségi vizsgabeli elégtelen osztályzat javítóvizsgán javítható. A tanulónak fel nem róható okokból elmaradt év végi és érettségi osztályzata pótló vizsgán megszerezhető a következő tanév kezdetéig. Ha valamely tantárgyból a tanuló egy tanévnél rövidebb idő alatt teljesítette a követelményeket, akkor e tantárgy következő tanévi ismeretanyagából osztályozó vizsgát tehet.

Ha a tanuló a 9. 10. évfolyam, illetve a 11. évfolyam befejezéséig valamely tantárgyból teljesíti a tantervi követelményeket előrehozott érettségi vizsgát tehet.

Más középiskolából történő átvételről, a 11. vagy 12. évfolyamra jelentkezőkről az iskola igazgatója dönt az eddigi tanulmányi eredmények, különbözőzeti vizsga és a képzési lehetőségek mérlegelése után. A tanuló átvételére a tanév során bármikor lehetőség van.

A magántanulói státusban lévő tanuló mentesül az ének-zene, testnevelés, rajz és vizuális kultúra, művészetek, tánc és dráma tantárgyak tanulása alól.

3. Kilépés az iskolából, a tanulói jogviszony megszűnése.

A tanuló jogviszonya a tankötelezettség megszűnése előtt csak a fogadó iskola befogadó igazolása és szülői írásbeli kérelem megléte alapján szüntethető meg. A tankötelezettség megszűnése után kiskorú tanuló esetében a szülő és a tanuló, míg nagykorú tanuló esetében a tanuló írásbeli kérelmére szűnik meg a tanulói jogviszony a középiskola befejezése előtt.

VIII. Az iskola értékelési és vizsgarendszere

1. A tanulói teljesítmények értékelése a tantárgyakból

A tantárgyi szerkezetben szereplő tantárgyak mindegyikénél (osztályfőnöki foglalkozások kivételével) a tanulói teljesítményeket tanév közben érdemjeggyel (1-5-ig terjedő fokozattal), félév és év végén osztályzattal értékeljük. A félévi és év végi osztályzatot az illető szaktanár adja, illetve osztályozó vizsgán szerezhető meg.

A tantárgyak tantervéneél szerepel a tárgyra vonatkozó tanári értékelő tevékenység, ám mindegyik tantárgynál az iskolánk törekszik arra, hogy a változatos ellenőrzési formákon keresztül elegendő számú érdemjegy álljon rendelkezésre a minősítéshez. A tanuló minden érdemjegye közlésre kerül.

Az ellenőrzés formái:

- szóbeli felelet,
- témahetes tevékenység,
- gyakorlati eredmény
- írásbeli rövid felmérő dolgozat,
- teszt,
- esszé jellegű dolgozat,
- témazáró dolgozat,
- tanórai tevékenység,
- tanulói beszámoló,
- projektmunka, produktum,
- egyéb produktum.

2. Az iskolai beszámoltatás rendje és követelményei

1. Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei:

- folyamatosság, rendszeresség,
- korrektség,
- igényesség,
- objektivitás és empátia egészséges aránya,
- a tanulói ön- és társértékelés fejlesztésének igénye.

2. A számonkérésnek, a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei

Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott. A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.

Lehetőség kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására. A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell értékelni. Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).

A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

3. Az értékelés fajtái

Értékelés a 9 – 12. évfolyamon

Folyamatos

A folyamatos értékelés funkciói:

- visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében,
- jelzés a szülőknek a diák adott tantárgybeli előmeneteléről,
- motiváció fenntartása az ismeretszerzés, a tevékenykedés folyamatában.

A folyamatos értékelés fajtái:

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése,
- projekt, témahét értékelése (kiemelkedő tevékenységet osztályzattal, produktumot és eredményt nyilvánosan, iskolai médiában megjelenítve),
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (készsgtárgyakbeli teljesítmény értékelésére),
- írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok),
- szülőknek ellenőrző útján küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy – esetleg – a kiemelkedően jó teljesítményért.

A tantárgyi érdemjegy, osztályzat megállapítása

Az értékelés, minősítés tartalma

Jeles (5)

A tanuló kifogástalanul eleget tesz a tantervi követelményeknek.

Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni az állítást, levezetést. Tud szabadon, önállóan beszélni. Teljesen érti a tananyagot.

Jó (4)

A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói, állításai többnyire betanultak.

Közepes (3)

A tantervi követelményeknek pontatlanul, több hibával tesz eleget, többször rászorul a nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre).

Elésésés (2)

A tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik.

Elégtelen (1)

A tantervi követelményeknek a nevelő útbaigazításával sem tud eleget tenni. Nem teljesíti a továbbhaladás kerettantervi feltételeit.

Félévi és év végi

A félévi és év végi – ellenőrzőben, ill. bizonyítványban rögzített – értékelés funkciói:

Félévkor: visszajelzése annak, hogy a tanuló hol tart a tantárgy ismeretanyagának, az abban való jártasságnak az elsajátításában. A félévi osztályzatnak kell kifejeznie azt, hogy a tanulói munka, aktivitás tendenciája megfelelő-e, a képességei szerinti legmagasabb szintű tudás megszerzéséhez vezet-e, visszajelzést kell adnia arról, hogy megtalálta-e a tanuló a tantárgy eredményes elsajátításához szükséges tanulási módszereket.

Év végén: az osztályzatban kifejezett értékelés azt mutatja meg, hogy a tanuló milyen szinten sajátította el a tantárgy adott tanévre előírt követelményeit.

A félévi és év végi értékelés összhangban kell, hogy legyen az évközi értékelések során adott szóbeli, írásbeli és jegyekben kifejezett visszajelzésekkel.

Az év végi osztályzat a nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglaltaknak megfelelően születhet osztályozó vizsga eredményeként. Egy vagy több évfolyam anyagából lehet osztályozó vizsgát tenni. Az osztályozó vizsgákat a tanév során januári, áprilisi, júniusi, augusztusi vizsgaidőszakban lehet teljesíteni.

A javító vizsgákat minden tanév augusztusi vizsgaidőszakában szervezi meg az iskola.

A tanulmányi vizsgákat (osztályozó és javító vizsga) a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján bonyolítja az iskola.

Az előbbiektől eltérő, speciális értékelési forma a különbözeti vizsga. A különbözeti vizsgákra igény szerint egyedi időpontban kerülhet sor. A különbözeti vizsgán kapott osztályzat azt jelzi, hogy a tanuló a befogadó csoport (osztály) tudásszint-skáláján milyen helyet foglal el (pl.: iskola vagy tagozatváltó, idegen nyelvi csoportba illeszkedő tanuló esetén).

4. Az ellenőrzés

Fajtái:

- szóbeli feleltetés,
- tematikus előadás,
- projekt, témahetes aktivitás,
- tartós órai aktivitás,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli számonkérési formák:
- írásbeli felelet (egy anyagrészből),
- beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
- röpdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból),

- dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),
- témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő).
- a tanuló vagy csoport produktumának (pl.: témahét, s projekt, rajz, tanulmányi verseny teljesítménye, produktuma, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása) ellenőrzése.

Funkciói:

- folyamatos munkára készíti a tanulókat,
- folyamatos visszajelzést ad a tanárnak az egyes tanulók, illetve az egész csoport (osztály) adott anyagrészből elért tudásszintjéről,
- a tanulók reális önértékelésének, következésképpen a reális pályaválasztáshoz vezető út megtalálásának eszköze.

5. Az írásbeli beszámoltatások korlátai, a házi feladat

Az írásbeli beszámoltatás korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

Elvek:

- Bejelentés nélküli témazáró dolgozatot nem íratunk.
- A tanév utolsó hetében nem íratunk témazáró dolgozatot.
- Egy napon lehetőleg nem íratunk két tantárgynál több tárgyból témazáró dolgozatot.
- A témahétben, projektmunkában résztvevő tanuló az irányító pedagógus javaslatára mentesül meghatározott ideig a tantárgyi ellenőrzések minden fajtája alól.
- A projekt, témahét értékelése során a vonatkozó tantárgy esetében kapott érdemjegy/ek/ a pedagógus döntése értelmében témazáró érdemjegynek is megfelelőhetnek.
- A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből, azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére, amelyekből későbbi tanulmányaik során a tanulók szóbeli vizsgát kötelesek tenni (illetve tehetnek).
- A bizonyítottan részképeség-hiányos (diszlexiás), illetve írásképtelenséget okozó fogyatékkal élő diákokat az írásbeli számonkérés minden formája alól fölmentjük.
- Az írásbeli munkák ellenőrzése és a tapasztalatok visszajelzése során különös figyelmet fordítunk arra, hogy a diákokat megtanítsuk jegyzetelni.
- Az írásbeli kifejezőkészség fejlesztésébe beleértendő az is, hogy megtanítsuk a diákokat az információhordozók használatára. (Pl. szövegszerkesztés, az Internet használata levelezésre, forrásgyűjtésre, prezentáció készítése demonstrációs eszközökkel, stb.)
- A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját 14 tanítási napon belül értékelní, javítani kell: ellenkező esetben annak – fontosabb – visszajelzés jellege háttérbe szorul „jegyszerző” funkciója mögött.
- Az értékelésre beadott tanulói munkák (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) a tanulók „szellemi termékei”, azokat vissza kell adni a készítőiknek, illetve csak a tanuló engedélyével őrizheti meg azokat a pedagógus.

- A tanulókat tájékoztatni kell arról, hogy melyik tantárgyi füzetüket, jegyzetüket kérheti el, szedheti be pedagógus. (Előzetes bejelentés nélkül a tanuló magánfeljegyzéseit, jegyzeteit nem szabad elvenni.)

A házi feladatok kitűzésének elvei és gyakorlatai

A „házi feladat” céljai:

- újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat;
- készségi szintig gyakorolni a tanult algoritmusokat;
- önálló kutatómunkát végezni valamely témában;
- alkotómunkát végezni valamely témában.

Elvek:

- Házi feladatot öncélúan nem adunk (azaz ha a fenti célok egyikét sem szolgálja).
- A házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 5-7 órája van, és minden órán tűznek ki a számára kötelezően megoldandó feladatot.
- Csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amelynek megoldására valamennyi tanuló képes. (Ha ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi feladatnak mindig legyen olyan része, amelynek elvégzésére/elkészítésére/ megtanulására mindenki képes.)
- A házi feladatot mindig részben vagy teljesen (minden diákra, illetve feladatra vonatkozóan) ellenőrizni kell.
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint:
 - meg kell adni a tanulónak a házi feladat pótlásának lehetőségét, ha önhibáján kívül (igazolt betegség) mulasztotta azt el;
 - az egyszeri hanyagságból elmulasztott írásbeli feladat nem „értékelhető” elégtelennel. (Érdemjegyet csak tudásra adunk. Az el nem készített feladattal tudásszint nem mérhető. A házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztását pedagógiai eszközökkel és módszerekkel lehet és kell büntetni. Ez lehet feleltetés, a házi feladathoz hasonló feladat dolgozat formájában történő megíratása, pótfeladat kitűzése, stb.). Ismétlődően, önhibából elmulasztott házi feladatért elégtelent adunk.
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagot kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik órától a másikra szokásos.
- Témahét, projekt esetén vagy egyébként is nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, modellkészítés, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése, forráselemzés) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanuló egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.

- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

3. A tanuló magatartásának és szorgalmának minősítése

A tanuló magatartása és szorgalma minősítésének értékelése az osztályfőnök feladata. Az osztályfőnök az értékelés előtt kikéri az osztályban tanító tanárok véleményét, s figyelembe veszi az alábbi követelményeket:

1. A magatartás minősítése

Példás:

- Az a tanuló, aki közössége, környezete irányában cselekvőkész, példamutató.
- Iskolai magatartásában az iskolai élet szabályait maradéktalanul betartja.
- Társaihoz, tanáraihoz való viszonya kifogástalan.
- Szerénységgel párosult felelősség jellemzi.

Jó:

- Az a tanuló, aki az együttes cselekvésekben becsülettel részt vesz.
- Az iskolai élet szabályait betartja.
- Társaihoz, tanáraihoz való viszonya kiegyensúlyozott.
- Felelősségérzete önmaga irányában fejlett.

Változó:

- Az a tanuló, aki közössége, környezete irányában közömbös.
- Az iskolai élet szabályainak betartására csak nevelői és társai segítségével képes.
- Társaihoz, felnőttekhez, tanáraihoz való viszonya elfogadható.
- Viselkedésével kapcsolatban kifogás merült fel, de igyekezet tapasztalható nála a hiba kijavítására.

Rossz:

- Az a tanuló, aki közössége, környezete felé semmilyen együttműködésre nem hajlandó.
- Többször vagy súlyosan megsérti az iskolai élet szabályait.
- Társainak rossz példát mutat, felnőttekhez, tanáraihoz való viszonya elfogadhatatlan.
- Magatartásával társainak, környezetének érdekeit sérti, figyelmeztetések ellenére sem változtat viselkedésén.

2. A szorgalom minősítése

Példás:

- A tanuló, ha értelmi képességeihez és körülményeihez képest törekszik teljesítményének növelésére.

- Feladatait rendszeresen és pontosan elvégzi.
- Kötelességtudata, cselekvőképessége igen fejlett.

Jó:

- A tanuló, ha értelmi képességeinek és körülményeinek megfelelően és egyenletesen végzi munkáját.
- Feladatait elvégzi.
- Kötelességtudata, cselekvőképessége fejlett, fejlődést mutat.

Változó:

- A tanuló, ha értelmi képességeivel és körülményeivel nincs mindig összhangban a teljesítménye.
- Iskolai feladatait hiányosan végzi el.
- Kötelességtudata ingadozó, többszöri ösztönzésre szorul.

Hanyag:

- A tanuló, ha képességeihez és körülményeihez képest keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében.
- Feladatait általában nem végzi el.
- Kötelességtudata nem éri el az életkorának megfelelő szintet.

A tanuló iskolai munkájáról, teljesítményéről a szülő felé általában az iskolai ellenőrző könyv és az Elektronikus Napló ad tájékoztatást. Az érdemjegyeket a tanuló vezeti be az ellenőrzőbe. Az osztályfőnök félévente és esetlegesen is ellenőrzi az ellenőrző könyvet meglétét. Negyedévente az osztályfőnök az elégtelen minősítésre álló tantárgyra vonatkozóan az Elektronikus Naplóba figyelmeztető jelzést ír be a vonatkozó tanulónál. A szaktanár tantárgyára vonatkozóan figyelmeztetőt írhat be az Elektronikus Naplóba, ha jelentős visszaesést tapasztal a diák tanulmányi munkájában.

3. A tanuló fegyelmi felelőssége

A tanuló fegyelmezésére a pedagógiai módszereken túl, jogi eszközök is rendelkezésre állnak, melyek közül az alaprendelkezéseket a köznevelésről szóló tartalmazza. A tanuló fegyelmi felelősségét fegyelmi eljárás során állapítja meg a gimnázium, és írásbeli határozatot hoz, mely folyamatot megelőző a Házirendben részletezett egyeztető eljárás. Az eljárás lefolytatásakor tisztázásra kerül a tanuló kötelességzegésének mértéke - a vétkesség (szándékosság, gondatlanság) és ennek súlyossága kerül mérlegelésre. Az eljárás lefolytatása után 15 napon belül fellebbezés nyújtható be az iskolához.

4. Érettségi vizsga

Az érvényes érettségi vizsgaszabályzat szerint szervezzük meg a végzős évfolyam számára az érettségi vizsgát, illetve előrehozott érettségi vizsgát, a tantervi követelményeket korábban teljesítő tanulóink számára. A középszintű és az emelt szintű vizsga témaköreit a mindenkor érvényes vizsgaszabályzat tartalmazza, amely elérhető az Oktatási Hivatal, s az iskola honlapján- kinyomtatva az iskola titkárságán.

Az érettségi vizsgánkon idegen nyelvből a vizsgát a vizsgaszabályzat szerint államilag elismert nyelvvizsgaként szervezzük; a középfokú képzésünk egyéb kiemelt célja, hogy tanulóink egy idegen nyelvből középfokú, egy másik idegen nyelvből legalább alapfokú nyelvismerettel rendelkezzenek.

IX. Az iskolai élet munkarendje, hagyományok

1. Általános munkarend

Tanítási napok: hétfőtől - péntekig munkanapokon

Tanítási órák időtartama: 45 perc.

Tanítás időtartama, óraközi szünetek: 7.30 - 13.50 (esetleg 14.00 - 14.45)

- tízperces szünetek, egyszer 15 perces szünet szakítja meg a tanítást.

Tanítási szünetek:

- A tanév során diákhetet, ezen belül diáknapot (tanítási szünettel tartunk).
- Osztályonként 2 nap vehető igénybe osztálykirándulásra a tanév során.
- Érettségi írásbeli vizsgák alatt a nyugodt körülmények kialakítására tanítási szünetet adunk diákjainknak, vagy a megtartandó tanórákat az írásbeli érettségi vizsga után, délután tartjuk meg.
- A tanév rendje szerint őszi, téli és tavaszi szünetet tartunk.

A tanítás helye:

- A tanórák megtartására osztálytermekben vagy szaktantermekben, tornacsarnokban (sportudvaron) történik.

Kollégiumi szolgáltatás:

- vidéki tanulóinknak kollégiumi férőhelyet biztosítunk étkezéssel együtt az iskolai komplexumban.
- Igény esetén a tanulók és az iskolai alkalmazottak ebédhez juthatnak térítés ellenében, a kollégium ebédlőjében.

Az iskolai **könyvtárunk** oktatási tevékenységünk egyik nélkülözhetetlen műhelye. Tanításnak, nappali tanórai foglalkozásnak, tanóraóra való felkészülésnek, önművelésnek, szórakozásnak egyaránt helyet ad. A több mint 20 ezres állományt minden évben folyamatosan növeljük, s multimédiás rendszerét fejlesztjük.

Számítógépes hálózatunk lehetővé teszi tanulóink és tanáraink számára is egyaránt, tanórán kívül is fejlesszék az informatikai műveltségük.

A **gimnázium sportköre** tanítási napok délutánján tömegsport jellegű foglalkozásokat tart, szakági versenyekre készít fel (atlétika, kosárlabda, röplabda, labdarúgás, kézilabda), sportversenyeket szervez diákjaink számára. Az elkészült sportcsarnok mindenki számára (tanuló, tanár, szülő) megfelelő feltételeket jelent sportolási igényének kielégítéséhez.

2. A gimnázium hagyományai

A tanulmányi munka mellett a hagyományok nagyon fontosak az iskola arculatának kialakításában, döntő szerepük van abban, hogy a diákok jól érezzék magukat az oktatásban.

1. Az iskola nemzetközi kapcsolatrendszere

1990 januárjában vette fel iskolánk a kapcsolatot a csíkszeredai **Márton Áron Líceummal**. Rendszeresek a tanár és diákcserek. A kapcsolat eddig elsősorban a sport területen volt szoros, de folyamatosan bővül és remélhetően kiterjed a kulturális és tanulmányi élet más területeire is.

A csíkszeredai Márton Áron Gimnáziummal a kapcsolatot a „*Nemzeti összetartozás-Határtalanul!*” témanap programjainak megtartásával az iskola egész diákközösségére is kiterjesztjük.

1994-ben emelkedett partneriskolai szintre a ditzingeni gimnáziummal - **Gymnasium in der Glemsau** - kialakított kapcsolatunk. Évente 15-18 diák cseréjét szervezzük. A tanulók 10-12 napot töltenek egymás országában.

Kapcsolatokat ápolunk az Olaszországban lévő **Budrio** város középiskolájával (**Giordano Bruno Gimnázium**).

Kapcsolatokat kezdtünk építeni a **wagrowiecz**-i középiskolával.

Szorosabbra fűzzük a korábban kialakult kapcsolatot a zentai **Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégiummal**.

2. Nemzetközi, országos és regionális rendezvények

Iskolánk indította útjára, évekig egyengette sikeres útját az „**Adj emberséget az embernek! / Adj magyarságot a magyarnak**” elnevezésű, a diaszpórában élő, a határainkon túli magyar középiskolák diákjait befogadó versenyét és találkozóját.

1988 óta rendszeresen megszervezzük az „**Implom József Országos Középiskolai Helyesírási Versenyt**”. Erre a hazai és határainkon túli magyar középiskolások diákjait hívjuk meg. A döntőt minden év februárjában, Gyulán tartjuk.

1963-ban a gimnázium indította el az **Erkel Diákünnepek** 6 megyére kiterjedő rendezvénysorozatát. 1991 óta ismét a gimnázium diákjai, tanári kara vállalja magára a rendezés sok gonddal járó feladatát. 2013-ban a jubileumi EDÜ megrendezésére a működtető Gyula Város Önkormányzata egy konzorciumot alakított, segítő a rendezvény megszervezését.

3. Iskolai, tudományos rendezvények

„**Természettudományos Napok**” megszervezése a matematika munkaközösség 4 évvel ezelőtti sikeres próbálkozása volt. Azóta rendszeresen járnak iskolánkba Budapest, Szeged, Debrecen jeles egyeteméről az előadók, akik rendhagyó találkozón vesznek részt a gimnázium diákjaival.

A „**Tudományos Szabadegyetem**” témáit a társadalomtudományok köréből választja. Leginkább iskolánk és a város ismert szakemberei vállalkoznak az előadások megtartására.

„**A Föld napja**” alkalmából, április 22-én a természettudományi munkaközösség tudományos ülészakot szervez. Azon 10-15 diák tart kb. 15-20 perces előadást az általa végzett kutatási témában.

Az **Egészségesen éld az életed!** - „**Salátanap**” - rendezvényein megismerik a diákok, hogyan lehet egészségesebben élni.

4. Az iskola mindennapi életével kapcsolatos rendezvények

- Szecskatábor a leendő 9. évfolyamos tanulóknak augusztusban.
- Ünnepélyes tanévnyitó. Az új tanárok és az elsősök (9.-esek) köszöntése.
- Nemzeti gyásznap (október 6.)
- Szecs kabál. A 9. évfolyam bemutatkozása. A rendezvényt a 12. évfolyam diákjai szervezik.
- Október 23. Iskolai megemlékezés a forradalom eseményeiről.
- Halottak napja. Gyertyagyújtás. Az Erkel család sírjának rendbetétele.
- November 7. Megemlékezés Erkel Ferenc születéséről. A 9. évfolyam diákjai szervezik.
- November végén kerül megrendezésre a játékos 12 órás vetélkedő.
- December 6. Mikulás napja. Fenyőfaállítás.
- December utolsó hetén zajlanak az iskolai diáknapok eseményei. A néhány napos rendezvénysorozat fénypontja az „Erkel bál”.
- Január elején az iskola igazgatója köszönti az iskola dolgozóit, diákjait (terv).
- Február eleje a szalagtűzés időszaka. Az irodalmi színpad műsorral köszönti a végzősöket.
- Március 15-hez kapcsolódóan műsorral és csendes gyertyagyújtással emlékeznek az iskolai közösség 1848-49-re.
- Áprilisban zajlik az iskolai szavaló és prózamondó verseny.
- Május derekán a ballagás, a megelőző napon a bolondballagás eseményei zajlanak.
- A ballagás előtti délután a pedagógusok adnak műsort a végzős diákoknak (ETÜ címmel).

5. Szabadidő, sport

- Évtizedek óta megszerveződik a nyári **vízi tábor**. A diákok kajakokkal eveznek a Körösökön, illetve a Tiszán.
- A testnevelő tanárok évek óta szerveznek **sítáborokat** a környező magasabb hegyekbe.
- A nyári időszak másik, iskola által szervezett tábora a **Hargita, Gyimesek** vidékének felkeresése.
- A **Természetvédelmi-turisztikai Tábor** lakói bejárják Magyarország középhegységeit a nyári szünetben, általában gyalogtúra formájában.
- Az **énekkar-zenekar** az iskola egyik büszkesége. A 60-70 diákból álló csoport főszereplője a fontosabb iskolai ünnepeknek.
- Az **irodalmi színpad** ugyancsak kitűnik magas színvonalú előadásaival. A fellépő diákok kreativitása is segít abban, hogy mindig eredeti felfogásban szerkesztődnek a darabok.
- A *Szemfüles* az iskola diáklapja. Már több mint két évtizede működik.

6. Az iskolában működő díjak

- „Erkel - díj”. A gimnázium legmagasabb tanulmányi kitüntetése.
- „Ökrös Botond - díj”. Tragikus körülmények között elhunyt diákunk nevét viseli. Az, aki megkapja tanulmányi eredményei mellett a gimnázium közösségében játszott szerepével is kitűnik társai közül.

- Tragikusan elhunyt diákunknak állít emléket a *Mészáros Róbert-díj*, amelyet kiváló sportoló és egyben jó tanulmányi eredményt elért diákunk kaphatja.
- „*Az Erkel Ferenc Gimnázium kitűnő tanulója*” emléklakettet a négy éven keresztül kitűnő tanulmányi eredményt elérő tanuló kapja.
- A *Jó tanuló-jó sportoló-díjat* kitűnő tanulmányi eredményt és kiemelkedő sporteredmény elérő diákunk kaphatja.
- „*Miskolczy-Goodfriend - díj*”-at Arthur Goodfriend alapította. Az angol nyelvben mutatott kiemelkedő teljesítményért adják.
- „*Az évfolyam legjobb biológusa*” című kitüntetést Busa László tanár úr alapította.
- „*Az év legjobb matematikusa*” díjat a matematika munkaközösség adományozza.
- „*Matematikával a szellemi fejlődésért*” címmel díjat alapított Pénzes Sándor a gimnázium 9-11. évfolyamos diákjai számára.
- „*A legjobb kollégista*” díjat Szabó Ilona, csíkszeredai tanárnő hozta létre.
- „*Az Erkel vegyésze*” díjat a természettudományi munkaközösség adományozza.

7. Az iskolában működő alapítványok

- Az „*Erkel Ferenc Gimnáziumért Alapítvány*” az iskola kritikus napjaiban, 1992-ben jött létre, s az öreg, volt erkeles diákok alapították.
- A „*Mátyus Mariann Alapítvány*” a tehetséges, de nehéz anyagi körülmények között élő tanuló(k) segítésére hozta létre végrendeletében az alapító özv. Mátyus Ferencné.

X. Ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységünk

1. A gyermek- és ifjúságvédelem

A gyermek- és ifjúságvédelem minden iskolai alkalmazott feladata. Közreműködünk a tanulót veszélyeztető okok felderítésében, törekedünk a káros hatások megelőzésére, esetleges ellensúlyozására. A veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű tanulók felmérése az osztályfőnökök segítségével történik.

A veszélyeztető tényezők feltárási folyamatában az iskola a pedagógiai kompetenciáját mérlegelve az érintett családhoz, s a segítő partnerintézményeihez fordul: gyámhatóság, gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó. A veszélyeztetett tanuló figyelemmel kísérése, a szükséges tanulási környezet kialakítása az osztályfőnök feladata az iskola többi tájékoztatott és érintett pedagógusaink segítségével.

A tankönyvtámogatás, a kedvezményes étkeztetés, kedvezményes kollégiumi ellátás odaítélésénél az igazolt hátrányos helyzetet törvényszerűen tekintetbe vesszük.

A tanuló személyiségfejlődésének alakításában egyik legfontosabb feladatunk a tanuló aktuális iskolai helyzetének figyelemmel kísérése, a nehézségek okainak lehetséges feltárása és tőlünk telhetően a probléma oldása. Ennek egyik feltétele az osztályfőnök és a szaktanárok közötti folyamatos és naprakész

információcsere. Ezért is van hangsúlyos szerepe az osztályfőnöknek, aki még a szülő felé is közvetlen kapcsolatot jelent. Természetesen az osztályfőnök, az iskola nem tudja felvállalni a teljes felelősséget a gyermek jelenéért, jövőjéért, de szükségesnek tartjuk az ez irányú cselekvőkészségünk növelését.

A tantestületből az ifjúságvédelmi felelős segíti, és hangolja össze a pedagógusok, külső segítők (pszichológus, nevelési tanácsadó, pályaválasztási tanácsadó, szakorvos) munkáját. Szakértői előadások, szakmai segítések megszervezésével, városi szakszervekkel (Családsegítő Központ, Gyerekjóléti Szolgálat, Önkormányzat Családvédelmi és Egészségügyi Osztálya) való kapcsolattartással teszünk lépéseket tanulóink lelki és testi egészsége érdekében.

Ifjúságunk önszerveződését hagyományaink is elősegítik (diákhét, bemutatkozó osztályműsorok, EDÜ stb.). Az iskolának diákönkormányzata olyan szervezetséget jelent, melyből még szélesebb körű, a korosztályhoz közelebb álló tevékenységek alakulhatnak ki. A diákújság megjelentetése, az iskolarádió működtetése igényes szervezeti munkát kíván meg diákjainktól.

Minden évfolyamon 2 tanórai foglalkozást, valamint naponta 2 óra tanórán kívüli sportköri foglalkozást szervezünk a mindennapos testedzés biztosítására. Nagyon jó lehetőségek vannak iskolai tornatermünkben, tornaudvarunkon a testmozgásra, ám a lehetőséget bővíteni szeretnénk az uszodai órák bevezetésével is. Szakértői vélemény alapján könnyített és gyógytestnevelési órákon vesznek részt diákjaink.

A diákok jogait és kötelezettségeit jogszabályok rögzítik, a végrehajtásokra különös figyelmet szentel iskolánk. Az ez irányú támogatás hangsúlyozása értékrendünkhöz is illeszkedik, a bizalomra épülő tiszta viszonyok teszik lehetővé nevelési céljaink elérését és az elmélyült iskolai munkát. Az iskola kártérítési felelősségénél a gimnázium a tanulónak a tanulói jogviszonnyal összefüggésben okozott kárért felel, amikor az intézmény működési körén belül elhárítható ok idézte elő a kárt. A tanuló kártérítési felelőssége esetében az intézmény tanulójának a tanulmányi kötelezettségével kapcsolatos károkozó magatartásánál a köznevelésről szóló alapján megvizsgálja a kár mértékét, a károkozás, a károkozó és a károsult személy vonatkozó körülményeit. A kártérítés során egyeztetésre kerül sor, melynek eredménytelensége esetén a Polgári Törvénykönyv szerinti eljárás indítható el. Szem előtt tartjuk azt a közös követelményt, hogy

"... készítjük fel a gyermekeket és ifjúkat arra, hogy önálló felnőtt életükben képesek legyenek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani."

XI. Az iskola és környezete

1. Szülői részvétel az iskolai közéletben

Az optimális nevelői hatás feltétele az egységes nevelési háttér. A tanulók szüleivel folyamatos kapcsolattartásra törekszünk. Az osztályok szülői munka-közösségének választmánya rendszeresen értekezletet tart, megtárgyalásra kerülnek az iskolavezetés, a témafelelősök bevonásával az iskola életét érintő területek.

Fontosnak tarjuk a szülő - tanár kapcsolat erősítését:

- osztály-szülői értekezleten, fogadóórán (negyedévente),
- délelőtti egyéni fogadóórán,
- iskolai rendezvényeken,
- ellenőrző könyvön,
- az Elektronikus Napló segítségével,
- személyes találkozásokon keresztül.

Az iskola és a szülő által végzett közös szervezések (pl. iskolai ünnepek, rendezvények) kialakítják az egymás megértésén túl azt a légkört, melyben közvetlenül és gyorsan tud mind a szülő, mind az iskola reagálni az eseményekre. A kisebb formátumú együttműködések is jelentősek úgymint:

- osztálykirándulás szervezése, ezen való szülői részvétel;
- szülő által tartott rendkívüli órák, előadások;
- 'nyílt nap', szülői részvétel a tanítási órán;
- tanulói hiányzások miatt történő tanulásütemezés megbeszélése;
- szülő által támogatott alapítványok működése.

2. Az iskola és a város

A város fejlődésére, a sajátosságának megőrzésére vigyázó önkormányzat a rangjának megfelelő gimnáziumot kíván működtetni. Az iskolánk nevelési-oktatási rendszerével a város fejlődésének egyik bázisát jelenti, rendezvényeivel, eszközeivel pedig a városi közélet szereplője. Az iskolánkba jelentkezőknek, érdeklődőknek évente „nyílt napot” szervezünk: óralátogatással, iskola-bemutatóval, fórummal, s erre nemcsak a szülőket, hanem a város más polgárait is várjuk.

Pedagógusaink a városi munkaközösségeken keresztül kapcsolatban vannak a város más iskoláinak pedagógusaival: szakmai megbeszélések, előadások, óralátogatások, taneszközök cseréje, konzultációk jelentik a közös érdeklődési területeket.

Tanórán kívüli előadásaink, valamint kiállításaink nyitottak a városi közönség számára is: Természettudományos Napok, Föld Napja előadássorozatai, fotókiállítás stb. Rendezvényeink (EDÜ, Implom József Helyesírási Verseny, Erkel-bál) a városi közéletének szerves részévé váltak.

Pedagógusaink, diákjaink részt vesznek a városi közművelődési programokban is (színházi előadások, jótékonyági estek, táncműsorok, énekkari fellépések stb.).

Képzésünkben támaszkodunk és számítunk az általános iskolák sajátos oktatási irányaira: különösen a német nyelv, angol nyelv, francia nyelv irányában.

Fontosnak tartjuk azon műveltségek közvetítését is, melyek meggyőződésünk szerint a város kulturális életéhez is hozzátartoznak (illetve igényeket elégítenek ki): művészettörténet, iparművészet, idegen nyelv (latin nyelv, orosz nyelv, francia nyelv), vállalkozói ismeretek, számítógép-kezelői ismeretek.

3. A szülő, tanuló, iskolai és kollégiumi pedagógiai együttműködése

Az együttműködésnek szerkezetileg és szervezetileg kialakított formáin nem kívánunk változtatni. Ezek szinterei a következők:

Fogadóórák

A hetenként egy – egy óra lehetőséget teremt minden tanuló és szülő találkozására az iskola minden egyes pedagógusával. Az intimitás, a személyes problémákra figyelés és a bizalom elmélyítésének lehetőségét kínálja.

Szülői értekezletek

A negyedévenként tartott szülői értekezletek a személyes, de egy – egy kisebb közösség problémáinak, továbbhaladási irányainak megbeszélésére, kijelölésére szolgál.

Év eleji összevont szülői értekező

Az induló és végzős évfolyamok legfontosabb gondjainak megfogalmazására, a megoldás módozatainak megtalálására tesz kísérletet.

Összevont szülői értekező a 10. évfolyam számára

A fakultációs lehetőségek, a pályaválasztás választott irányainak, feltételeinek tisztázására szolgál.

Szülők bevonása az új tanulásszervezési eljárásokba

A projekt tevékenységeink, témahét során számítunk a szülői közösség, az érintett szülők aktív és passzív részvételére egyaránt.

Tanévnyitó és tanévzáró ünnepélyek

A személyes találkozás lehetősége mellett az iskolai élet hangulatába, a működés gyakorlatába, a mentalitás milyenségébe enged betekintést.

A Szülői Munkaközösség évadnyitó értekezője

Az adott év főbb problémáira, a nevelési-tanítási gyakorlat gondjaira keresi a közös választ.

A Szülői Munkaközösség vezetőjével történő rendszeres kapcsolattartás

A szülők által megfogalmazott gondok, problémák közvetítését, a gondok közös megoldásának a lehetőségét kínálja.

XII. Feltételek

1. Tárgyi, infrastrukturális feltételek

Az iskolaépület

Az Erkel Ferenc Gimnázium épületét 1997-ben adták át, ezért állapota kiváló, megjelenésében esztétikus, funkcionálisan jól használható. Az alábbi, az oktatás céljára fordítható helyiségek találhatóak benne:

Földszint:	Könyvtár	Reprezentatív, nagy
	Ének és zeneterem,	Reprezentatív
	Rajzterem	
	Szertár	Hozzákapcsolva, kicsi
	Informatika termei	Szerverszoba és két 18 férőhelyes terem
1. emelet	Nyelvi terem	Megfelelő
	4 osztályterem	Megfelelő
II. emelet	Nyelvi terem	3 db. megfelelő
	4 osztályterem	Megfelelő
	Fizika szertár	Megfelelő
	Fizika labor	Átalakítva osztályteremmé
	STÚDIÓ	Megfelelő
III. emelet	Nyelvi terem	3 db megfelelő
	5 osztályterem	Megfelelő
	Biológia-Kémia labor	Megfelelő
	Biológia-Kémia szertár	Reprezentatív
	Földrajz szertár	Megfelelő
A sportolás létesítményei	Tornaterem	Reprezentatív
	4 öltöző	Megfelelő
	Sportpálya	Megfelelő
	Súlylökés és távolugrás helyei	Megfelelő, nem megfelelő
Kollégium	Ebédlő	kb. 120 férőhelyes
	Szobák	16 db, 96 diák számára kényelmes

A pedagógiai munka végrehajtásához szükséges eszközök:

Biológia tantárgy tanításához:

- Transzparenszek, diaképek, írásvetítő fóliasorozatok
- Modellek, csontvázak, metszetek, preparátumok
- Szakkönyvek, állat-, és növényhatározók, táblázatok, folyóiratok
- Tanári és tanulói mikroszkópok
- Laboratórium
- Emberi szervek modelljei
- Multimédiás, audiovizuális eszközök
- Oktató video- és DVD filmek, CD-k
- Számítógép, szoftverek

Fizika tantárgy tanításához:

- Elektromosságtani, hőtani, mechanikai, optikai kísérleti eszközök
- Laboratórium
- Modellek
- Multimédiás, audiovizuális eszközök, transzparenszek
- Bemutató video- és DVD filmek
- Szoftverek, számítógépek
- Feladatgyűjtemények, kézikönyvek, táblázatok
- Szakkönyvek, folyóiratok

Földünk és környezetünk tantárgy tanításához:

- Falitérképek, transzparenszek, diaképek
- Ásvány- és kőzetgyűjtemény
- Kőzettani kísérleti eszközök
- Földgömbök, éggömb
- Multimédiás, audiovizuális eszközök
- Video- és DVD filmek, CD-k, szoftverek
- Tanári kézikönyvek, folyóiratok
- Szakkönyvek, atlaszok, feladatlapok

Idegen nyelvek tantárgy tanításához:

- Transzparenszek, faliképek, atlaszok
- Multimédiás, audiovizuális eszközök
- Videokazetták, DVD-k, CD-k
- Tanulói és tanári szótárak
- Idegen nyelvi folyóiratok
- Munkafüzetek, tanári kézikönyvek
- Számítógépek, szoftverek
- Mintatárgyak

Informatika tantárgy tanításához:

- Számítógépek
- Laboratóriumok
- Nyomtatók
- Projektorok
- Multimédiás eszközök
- Szakkönyvek, folyóiratok

Kémia tantárgy tanításához:

- Kísérleti eszközök, vegyszerek
- Laboratórium
- Faliképek, táblázatok, transzparenszek
- Írásvetítő fóliasorozatok, diaképek
- Modellek
- Készletek
- Multimédiás, audiovizuális eszközök
- Video- és DVD filmek CD-k
- Számítógép, szoftverek

Magyar nyelv és irodalom tantárgy tanításához:

- Tanári kézikönyvek, szöveggyűjtemények, folyóiratok
- Transzparenszek, faliképek, fóliák
- Multimédiás, audiovizuális eszközök
- Video- és DVD filmek, CD-k
- Számítógép, szoftverek

Matematika tantárgy tanításához:

- Feladatgyűjtemények, függvénytáblázatok
- Tanári kézikönyvek
- Szakkönyvek, folyóiratok
- Modellek
- Körző, szögmérő, vonalzó
- Transzparenszek, fóliasorozatok
- Digitális anyagok
- Zsebszámológépek, számítógépek, vetítők

Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy tanításához:

- Multimédiás és audiovizuális eszközök
- Videókamera és felvevő
- Filmek-kazettán, DVD-n
- Szakkönyvek, szakfolyóiratok

Testnevelés tantárgy tanításához:

- A tornaterembe beépített szerek:
 - Kézilabdakapuk
 - Röplabdahálólhely
 - Kosárlabda palánkok gyűrűvel
 - Bordásfal, mászókötel
- A tornaterem egyéb felszerelései:
 - Tornagerenda
 - Tornaló
 - Felemás korlát
 - Ugrószekevények
 - Ugródeszka
 - Tornaszőnyegek
 - Tornapad
 - Ugrósámolyok
 - Húzókötel
 - Magasugró szivacs, mérce, lécs
- Kéziszerek:
 - Tornabot
 - Ugrókötel
 - Gumikötel
 - Kézi súlyzó
 - Medicinlabda
 - Kézilabda
 - Kosárlabda
 - Röplabda
 - Súlygolyó
 - Váltóbot
- A sportudvar szerei:
 - Kézilabda kapuk
 - Távolugró gödör
 - Súlylökő kör

Történelem, társadalomismeret, filozófia tantárgyak tanításához:

- Atlaszok, falitérképek, faliképek
- Multimédiás, audiovizuális eszközök
- Video- és DVD filmek, CD-k
- Tanári kézikönyvek, szakkönyvek, folyóiratok
- Történeti, régészeti bemutató tárgyak
- Számítógépek, szoftverek

A kompetencia alapú programcsomagok alkalmazása, az új tanulásszervezési eljárások bevezetése érdekében infokommunikációs technológiai (IKT-s) eszközöket használunk a digitális tartalmak megjelenítésénél. A digitális taneszközök folyamatos fejlesztését fontosnak tartjuk: tanári személyi számítógépek, tanulói számítógépek, aktív táblák, egyéb eszközök (nyomtatók, CD-s magnók, DVD-felvevők és -lejátszók, TV-k, szkennerek, kiegészítők) számának növelése folyamatos.

Tantárgyi modulok beépítéséhez a kulcskompetenciához tartozó tantárgyak munkaközösségei saját laptopot használnak pedagógiai munkájukhoz.

2. Szakmai és személyi feltételek

Az iskolában tanító pedagógusok végzettsége megfelel a középfokú oktatásban való alkalmazhatóság törvényi feltételeinek.

3. Az alkalmazható tankönyvek, tansegédletek és taneszközök

kiválasztásának elvei

A helyi tantervnek megfelelő tankönyveket használunk. Csak a hivatalosan engedélyezett tankönyvek közül választható tankönyv. A tankönyvet a pedagógus a vonatkozó munkaközösségének egyetértésével választja ki a megelőző tanév 2. félévében.

A tankönyv kiválasztásánál a szülői szervezet élhet egyetértési jogával, a diákönkormányzat véleményezéssel fordulhat az iskolavezetéshez. A megrendelt tankönyvet szorgalmi év közben lecserélni nem lehet, a tanítás megkezdése előtt viszont esetlegesen le lehet cserélni a tankönyvet a fentiek betartásával, károkozás nélkül. A kiválasztott tankönyvcsaládot felmenő rendszerben alkalmazzuk. Segédkönyveket, taneszközöket szintén a helyi tantervünkhöz igazodva vehetünk igénybe a tanulók számára, de csak szülői jóváhagyással.

Azonos pedagógiai formai értékű és tankönyvek, eszközök közül az olcsóbbat választjuk.

4. A tankönyvek ingyenes igénybevételének biztosítási kötelezettsége

Az iskola a törvényben leírtak szerint biztosítja a rászorulóknak számára az ingyenes tankönyvet.

XIII. A Pedagógiai Program megvalósulása

1. A Pedagógiai Program elfogadása

A Pedagógiai Program a Szülői Munkaközösség véleményének kikérése után kerül a tantestület elé elfogadásra. A Pedagógiai Programunk elfogadását jelenti, ha a nevelőtestület 67 %-a szavazatával támogatja annak megvalósulását.

2. A Pedagógiai Program érvényességi ideje, értékelési- és felülvizsgálati rendje, a módosítás körülményei

- Jelen Pedagógiai Program az igazgatói jóváhagyás napjától érvényes.
- Módosítása történhet:
 - törvényi előírás következtében,
 - fenntartói rendelet következtében,
 - intézményi belső kezdeményezésre.
- A Pedagógiai Program módosítását kezdeményezheti:
 - pedagógus a saját munkaközösségének támogatásával,
 - igazgató és helyettese,
 - iskolai szülői szervezet,
 - fenntartó.
- A módosításra a javaslatot mindenkor a tanév végén kell a tantestület elé terjeszteni.
- A módosítás körülményei:
 - A Pedagógiai Program módosítását a szülői szervezet véleményezése után a nevelőtestületnek el kell fogadnia legalább 67%-os elfogadottsággal. A módosítás során a tantestület dönt a módosított részek bevezetésének, alkalmazásának kezdő időpontjáról is.
 - Csak igazgatói jóváhagyás után válik érvényessé
 - A Pedagógiai Programot, ha törvényi előírás vagy fenntartói rendelet másképpen nem rendelkezik, évente össze kell vetni a törvényi változások módosító hatásával, és meg kell tenni a szükséges korrekciókat, határidő minden év augusztus 31.
 - Legkésőbb négyévente átfogó felülvizsgálata szükséges.
 - A Pedagógiai Program tantestületi elfogadásáról szóló jegyzőkönyv, az iskolaszék és az iskolai szülői munkaközösség véleményezése külön mellékletben található.
 - A Pedagógiai Program megtekinthető és megismerhető az iskola honlapján (www.erkel.hu), az iskola könyvtárában, irattárában, az iskola vezetésénél.

XIV. Környezeti nevelési program

„Az embereket általában a kényszer változtatja meg - bennünket a tudásunk.”

1. Az iskola

1. Tárgyi feltételek a környezeti nevelés szempontjából

Iskolánk Gyula belvárosában, a volt Fehér- Körös-ág, az Élővíz-csatorna mellett fekszik. A parti növényzet, a víz, a megjelenő állatfélék a természeti környezettel való együttélést teszi természetessé.

Az iskola épülete modern és új, egyik része felújított, az építészeti szabványoknak megfelelő (pl. az egészségügyi követelményeknek megfelelő toalett-helyiségek, étkezés előtti tisztálkodási lehetőségek). A javításokat folyamatosan végezzük, baleseti veszélyek nincsenek. A főépületben a 2 lépcsőház kielégítő közlekedési lehetőséget jelent a 2 nagy épületrészen belül, a tervbe vett lift a mozgáskorlátozottak számára lesz nélkülözhetetlen eszköz. Szellőztetés megoldott, a természetes világításról nagy ablakfelületek gondoskodnak. A tantermek többsége a déli égtáj felé néz, így a kiváló megvilágítás már április végétől sajnos párosul a hősséggel is, a nagy napsütés miatt. A sötétítést függönyökkel oldjuk meg. Az észak felé néző termek elsősorban szaktantermek, melyek tavasszal, s ősszel bizony kissé hűvösek.

A tantermek előtt széles folyosók (beépített szekrények miatt vannak) elegendő mozgásteret adnak, sok esetben a diákrendezvényeinket is befogadják. A kihelyezett fapadok alkalmi beszélgetések színterei. Kevés szabad falfelületünk van: tablók, faliújságok, képek foglalják el a helyet.

A földszinten található kisebb aulában a falak alkalmi kiállításokra használhatók. Az egyik oldalánál, a nagyobb méretű üvegfal mellett dísznövényeink szinte egy kisebb zöld szigetet képeznek.

A termek felszereltsége viszonylag új, hisz 1998-ban került sor iskolánk átépítéssel, kiegészítéssel járó felújítására. A szaktantermek rendelkeznek a szükséges eszközökkel, a tantermek negyedében található televízió és videó. Az iskola többi technikai eszköze (magnó, CD-lejátszó, projektor, laptop, diavetítő, írásvetítő, fénymásoló) igény szerint használható.

Parkosított udvaron keresztül közelíthető meg a tornacsarnokunk, sportudvarunk és a kollégiumunk az étkezővel. A tornaterem tágas belső tere, az elkülönülő kiszolgáló helyiségek, a kondicionáló terem egyszerre 2-3 csoport foglalkoztatását is lehetővé teszi. A parketta lefedésével az iskola egészét érintő programok rendezhetőek.

Az étkező a kollégium földszintjén található, a melegítő konyhával egyetemben. A városi konyhától ideszállított ételt melegítővel tesszük fogyaszthatóvá. Terített asztaloknál 120 fő étkezhethet egyidejűleg, a tálalás önkiszolgáló jellegű. A menü kínálata mellett sajnos az ételek változatosságát, tartalmát nem tudjuk befolyásolni.

Az iskolaépület és a tornaterem között helyezkedik el a folyópartra nézően az udvarunk. Kisebb mérete miatt csak néhány padot tudunk kihelyezni, ahol a füvesített területen csemetefák és bokrok teszik kellemessé a szüneti, lyukas órás időtöltést. A sportudvarunk alkalmas szabadtéri játékokra, sportolásra. Az udvaron lévő

felújított Klubház elsősorban a diákok hasznos szabadidő-eltöltését szolgálja, de adottságai lehetővé teszik a néptánc-órák itteni megtartását és próbateremként való felhasználást is.

27 ezer kötetes könyvtárunk, folyóiratokkal és elektronikus adathordozókkal is ellátva, barátságos helyet biztosít az önművelés számára. Bőven van itt hely a lyukas órákon adódó idő tartalmas eltöltésére is!

Számítástechnikai termeink (4 db) a kötelező órák mellett szabadon választott órákon és délutánokon is kihasználtak.

A földszinten lévő iskolai büfét egy magánvállalkozóval működteti iskolánk. Különösen szünetekben nagy a vásárlási igény szendvicsek, péksütemények, üdítők iránt. A forgalmazott csomagolóanyagok a büfé előteréből kikerülnek, és az épület egyéb helyein is elvértve „ottfelejtődnek”. A kihelyezett szeméttároló edények hamar megtelnek, többször is üríteni kell ezeket.

2. Megvalósult környezeti nevelési tevékenységeink

- Terepgyakorlat, nyári táborok, tanulmányutak, laborlátogatás az egyedi tantervű, biológia speciális képzésű csoportok számára;
- Kajakozás, kenuzás az Élővíz-csatormán;
- Néprajzi tábor Erdély területén;
- Komplex életmód-egészségnevelési napunk a családi környezettel, életvitellel, közösségi kapcsolatokkal, étkezési kultúrával is foglalkozik;
- Jeles napok alkalmából az iskola egészét érintő akciók, tevékenységek: faültetés az iskola melletti folyóparton, szeméthyűjtés a környéken;
- Az érdeklődő diákok számára környezetvédelmi szakkör működtetése;
- Téma napok szervezése: Föld napja, Madarak és fák napja alkalmából;
- Nevezetes napok tiszteletére kiállítás szervezése;
- Leendő kilencedikesek táborának kialakítása a városkönyeki erdőben;
- Az iskolarádióban, iskolaújságban környezetvédelmi témák megjelenítése;
- Természetvédelmi, földtani pályázatokon való részvétel;
- Tanulmányi versenyekre felkészítés, versenyzés;

2. Külső: a település és a régió

A fenntartóval való kapcsolatunk teremti meg az alapját a környezeti nevelési programunk megvalósításának. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezetnevelési programjait. A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása, előadók fogadása. Ilyen szempontból igen fontos a Vízügyi Igazgatóság, a Környezetvédelmi Felügyelőség, a Művelődési Ház, valamint a könyvtárak, a múzeumok.

A felsőfokú oktatási intézményekkel vannak kapcsolataink, különösen a SZTE TTK-val, amelynek során a biológia, kémia, földrajz, fizika szakos tanárjelöltek tanítási gyakorlata és hospitálása iskolánkban is történik. Igyekszünk a hallgatók számára a modern módszerek alkalmazását biztosítani, az aktualitásoknak megfelelően témanapok, témahét, projekt szervezésébe bevonni őket. Az SZTE-TTK bázisiskolájaként

számíthatunk az egyetem előadóira természettudományi előadások megtartásában, versenyeink szervezésében.

A civil szervezetek a városban szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezetnevelési munkánkat. Tantestületünk tagjai részt vesznek előadásaikon, továbbképzéseiken, programjaikon. A tanulóink pályázati dolgozatainak elkészítésében a helyi szakemberek segítségével nélkülözhetetlen.

A városi léthez, illetve az alföldi, folyóparti fekvéshez kapcsolódó előnyök és hátrányok meghatározzák környezeti nevelési tevékenységünk lehetőségeit. A természettel való kapcsolat részben hosszabb-rövidebb terepprogramok szervezésével, részben a városi zöldövezetek, városkörnyéki erdők, puszták, folyópartok tanulmányozásával valósítható meg. A város környezetkárosító tényezőinek vizsgálata mérések, tanulmányok elkészítését indukálják. Iskolánk környezeti programjának súlyponti részét fogja jelenteni a cserhádi vendégház, ahol a vidékünkhez képest egészen más jellegű természeti tényezőket kínál fel a táj nevelési céljaink megvalósításához.

3. Erőforrások

1. Belső erőforrások

<u>Humán erőforrások</u>	<u>Feladat, szerepkör</u>	<u>Erősségek</u>
Iskolavezetőség	Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban.	Hiteles személyiségek a pedagógusok és a diákság számára. Hasznosítható kapcsolatrendszer.
Tanárok	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti tartalmakat. A tanórán kívüli foglalkozásokat szervezik.	Valamennyi szakos belátja, hogy minden tanár feladata a környezeti nevelés.
Munkaközösségek	Elkészítik a környezetnevelési programnak megfelelően az éves tervet, segíti és koordinálja annak megvalósítását. Dokumentációs és értékelő munkát végez, pályázatokat ír, kapcsolatot teremt a külső támogatókkal.	Lehetőséget ad a különböző szakmacsoportok programjainak összehangolására (témahét, versenyek, akciók, kiállítások, jeles napok eseményei stb.)
Osztályfőnöki közösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.	Lehetőség van az aktualitások azonnali „kibeszélésére” és tantárgyak közti szintetizálásra, osztályközösségi szinten (pl. egészséges táplálkozás, reklámok hatásai, stb.)
Diákönkormányzatot segítő és ifjúságvédelmi tanár	Tartja a kapcsolatot a diákokkal, a diákok környezethez kötődő szerveződéseit elősegíti és támogatja. Kapcsolatot keres civil szerveződésekkel, illetve kapcsolatot tart intézményekkel.	Napi kapcsolat a diákokkal, az egyedi problémák azonnali kezelése.
Iskolaorvos	Előadások tartása az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról. Segíti a tanárok munkáját tanórákon és azon kívül.	Szakmai kompetencia, személyes ráhatás.
Adminisztratív dolgozók	Támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérnek biztosításával (pl. hivatalos levelek, pénzügyi adminisztráció, pályázati elszámolások)	Szakmai hozzáértés, gyorsaság.
Technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, ökológia terem, laborok, vizesblokkok, világítási hálózat karbantartása, hőszigetelés, stb.	Anyagi, eszközbeli segítséget nyújtanak
Diákok	A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kutatások és kezdeményezések.	Valamennyi diák érintett, nagy a jelentősége a helyi értékek felkutatásának. Partnerség a felnőtt résztvevőkkel. A fő hangsúly a szemléletformáláson van.
Szülők	Előadások tartása, szemléltetőeszközök gazdagítása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása.	Tevékeny részvétel a programokban, az ő szemléletük is formálódik, a környezeti nevelés túlmutat az iskola falain.

2. Külső erőforrások

<u>Intézmény, szervezet</u>	<u>A kapcsolat formája, tartalma</u>	<u>Címe, elérhetősége</u>
Fenntartó	megkeresés, beszélgetés, munkaterv	5700 Gyula, Ady E. u. 19. Tel.: +36-30-692-7354
Más közoktatási intézményekkel kapcsolat	általános iskolákkal, közös program középiskolákkal, vizsgáztatás, egyeztetések	
Kutató Diákok Köre	diájkaink bekapcsolódnak	SOTE 1444 Bp., Pf.:260.
felsőoktatási intézmények		
Szegedi Egyetem	egyetemi hallgatók tanítási gyakorlata, előadások, versenyszervezések	SZTE TTK 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 1.
Debreceni Egyetem	hallgatók tanítási gyakorlata	
Más források		
Békés Megyei Tudásház és Könyvtár	szakmai együttműködés továbbképzések	5600 Békéscsaba Derkovits sor 2.
MTA, RK Alföldi Csoportja	földrajz tanulmányok, versenyek	5600 Békéscsaba Szabó D. u. 40/42.
önkormányzat környezetvédelmi referense	alkalmankénti	
Bolyai János Matematikai Társulat	konferenciák szakmai előadások, versenyek	
erdészet	táborszervezés	
Körös-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség	laborlátogatás, szakmai anyagok, pályázatok	5700 Gyula, Megyeház u. 5-7. Tel.: 362-944
könyvtárak, könyvtári olvasó, művelődési központ, levéltár	segédanyagok, pályázatok, versenyek kíírása, előadók	
ÁNTSZ	egészségügyi program, előadások, versenyek	5600 Békéscsaba Gyulai út 61. Tel.: 454-154
média	tájékoztatás	
rendőrség	engedélyek, pl. demonstrációhoz	5700 Gyula Béke sgt. 51. Tel.: 361-644
helyi szolgáltatók Közüzemi Kft., Volán Autóbusz közlekedési Rt.	valamennyivel alkalmanként kapcsolat, versenyek, látogatások, bemutatók, autóbusz igénylés	5700 Gyula, Szt. László u. 16. Tel.: 362-377 Vásárhelyi P. u. 2. Tel.: 561-170
anyagi forrást biztosító kapcsolatok		
országos pályázatok		
alapítványi befizetések		
helyi és regionális pályázati lehetőségek		
vállalkozó szülők		
alkalmi szponzorok		
rendezvények bevételei (bálok, felajánlások)		

3. Tárgyi erőforrások

- szaktantermek, laboratóriumok, kísérleti eszközök
- ismerethordozók (kép- és hanganyag, folyóiratok, szakkönyvek, Internet, multimédiás anyagok),
- táborhoz: sátrak, hálósákok,
- audiovizuális eszközök: projektor, stb.

4. Alapelvek, célok

1. Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját szűkebb környezetük alakításában és pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészének fennmaradása érdekében cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

2. Általános célok, értékek

- a személyes felelősség felkeltése a környezetkímélő, takarékos magatartásra és ésszerű életvitelre,
- az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése,
- a biológiai és társadalmi sokféleség tudatos megőrzése, a harmóniára törekvés,
- a természetes és mesterséges környezet értékeinek megismertetése, megszerettetése,
- az emberi értékekre és érdekekre való odafigyelés igényének kialakítása.

3. Pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása,
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
- rendszerszemléletre nevelés,
- holisztikus és globális szemléletmód kialakítása,
- a szerves kultúra megvalósítása a környezeti nevelésben,
- a környezetetika hatékony fejlesztése,
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés,
- tolerancia és segítő életmód kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése,
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése,
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése,
- a helyzetfelismerés, az ok – okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése,
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése,
- kritikus szemlélet és kommunikációs képesség alakítása.

4. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai keretek - Hagyományos tanórai foglalkozások

Minden tantárgy tanításához a szaktanárok (munkaközösségek) kidolgozzák a helyi tanterv illetve a tanmenetek mélységében a környezeti nevelési tartalmakat és azok megvalósítására használt tevékenységi formákat, módszereket.

Tantárgyi keretek

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat! (meséket, mondákat, népdalokat és verseket,
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását,
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre,
- legyenek képesek a lényegi mondanivaló felismerésére,
- tudjanak hivatalos iratokat olvasni és írni,
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére,
- sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáit.

A tanulóknak

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelemi témájú könyvek feldolgozásával
- erősödjön esztétikai és erkölcsi érzékenységük.

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet,
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására,
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete,
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül,
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Idegen nyelvek

A tanulók

- váljanak érzékenyebbek a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével,
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit,

- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék a környezetvédelemmel foglalkozó nemzetközi szervezeteket,
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni,
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön.

A tanulóknak

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben,
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják,
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával,
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni,
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön,
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait,
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni,
- legyenek képesek reális becslésekre,
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.

A tanulóknak

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás,
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára,
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit,
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat,
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra,
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni,
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó felnőtté,
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat.

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel,
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására,
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére,
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére,
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától,
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek anyagokat, élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről,
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló ok-okozati változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit,
- ismerjék és értsék meg a természetföldrajzi folyamatokat,
- értsék meg, hogy a társadalom-földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet,
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit,
- ismerjék, szeressék és őrizték a természeti és az épített környezet szépségeit.

A tanulóknak

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére és tudatos, óvó használatára,
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség,
- fejlődjön a környezethez kapcsolódó fogalomrendszer használata.

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit,
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet,
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket,
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően,
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat,
- legyenek képesek az egészségügyi problémák saját szintjükön történő megelőzésére és mérséklésére,

- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

A tanulóknak

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód,
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség.

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát,
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait,
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban,
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét,
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek,
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, a zajszennyezést és tudjanak ellene védekezni.

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát,
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát,
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit,
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére,
- tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira,
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát,
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak,
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni,
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését,
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre,
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

Filozófia

A tanulók

- értsék meg, hogy a filozófia történetén keresztül megmutatható az ember és természet egységének megbomlása,
- lássák, hogy milyen módon alakult ki az ember természet feletti uralomra jutása,
- érzékeljék, hogy hogyan alakult ki a mai társadalmak manipulált fogyasztása,
- legyenek képesek követni az értékek alakulását a különböző történelmi korokban,
- véleményezze az értékrend-változás negatív következményeit,
- értsék meg, hogy csak akkor őrizhetők meg környezetünk életfeltételei, ha ésszerűen használjuk azokat és tisztelettel közelítünk hozzájuk,
- lássák be a törvényszerűségek fontosságát és ezeken belül a korlátozott lehetőségeket.

Társadalomismeret

A tanulók

- jogi alapismeretekkel rendelkezzenek a környezettel kapcsolatosan,
- ismerjék a társadalom szervezettségét, különösen a civil szervezeteket,
- lássák a helyi, társadalmi és globális problémák lehetséges okait,
- elemezzék az egyén, a család társadalmi beilleszkedését.

Tánc és dráma

A tanulók

- tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel,
- legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására tartásképpen és mozdulatsorok segítségével (árvíz, erdőtűz, stb.),
- sajátítsák el a néptánc elemeit, lássák benne a környezeti nevelési lehetőségeket.

Informatika

A tanulók

- legyenek képesek az interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni,
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket,
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre,
- futtassanak környezeti elemek megváltozását figyelembevevő szimulációkat és statisztikai tesztek,
- rendezzenek környezeti kérdésekről virtuális fórumot máshová járó diákokkal közösen,
- szerkesszenek és nyomtassanak környezetvédelmi újságokat és posztereket,
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait,
- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtárhasználat, irodalmi hivatkozások),
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére a különféle szoftverek (adatok táblázatos tárolása, kiértékelése, összefüggések vizsgálata, statisztikai módszerek alkalmazása) segítségével,
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit.

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket,
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve,

- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében,
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes,
- igényeljük, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek.

A tanulóknban

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását,
- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására,
- segítse az egészséges napi-heti-évszakos életritmus megvalósítását, a mindennapi mozgásigény kialakítását.

Mozgókép és médiaismeret

A tanulók

- ismerjék fel a média szerepét környezetünk alakításában,
- lássák, hogyan alakít ki káros fogyasztói szemléletet a reklám, a klip,
- tudjanak különbséget tenni a valóság és a média által nyújtott kép között.

A tanulóknban

- alakuljon ki kritikus szemlélet a médiában kapott minták elfogadásában.

Kollégium

A tanulók

- tanuljanak meg kialakítani és gyakorolni segítő, együttműködő emberi kapcsolatokat,
- ismerjék a harmonikus emberi környezet értékeit, és becsüljék ezeket,
- érezzék meg a közös programok nevelő hatásait,
- ismerjék meg a város által kínált természeti és társadalmi környezetet.

A tanulóknban

- alakuljon ki az önálló, felelősségteljes életvezetés,
- fejlődjön a környezetre-figyelő szemlélet, a kulturált lakóhely iránti igény.

Osztályfőnöki tevékenység

- Pedagógiai célok a környezeti neveléshez
- közösségi programok, célok megvalósítása,
- az érzelmi, személyes megközelítéstől való haladás a tudatosság, a belátás felé,
- a szaktárgyak vonatkozó témáinak folytatása, akár tanórán kívül is,
- a 'mienk' érzés kialakítása az otthonunk, lakóhelyünk, a hazánk iránt.

5. Környezeti nevelési program az egyes évfolyamokra:

9. évfolyam

- Életmódok, életvitel a családban.
- Személyes környezetünk alakítása.
- Káros jelenségek érzékeltetése a társadalmi, természeti változásokban.

10. évfolyam

- Beilleszkedésünk a környezetünkbe, ezzel kapcsolatosan a nehézségek (testi, lelki) megismerése és bemutatása.

11. évfolyam

- Az egyén szerepe a természeti és az emberi környezet értékeinek felmutatásában, megbecsülésében.
- Etikai és esztétikai megközelítés.
- Együttműködő emberi kapcsolatok kialakítása.

12. évfolyam

- Lokális és globális problémák a világban.
- Állampolgárként az egészséges világért, élhető társadalomért.
- Cselekvés a környezetünkért.

Tanórai keretek - Nem hagyományos tanórai foglalkozások

- Egyetemi bemutató órák, laboratórium látogatása;
- Múzeumok, bemutatók megtekintése;
- Természetvédelmi objektumok felkeresése;
- Szakértő/szülő/ tanórai előadása;
- Szituációs játékok az ember és környezete kapcsolatára.

Tanórán kívüli foglalkozások

- Természettudományos előadások: fizika, biológia, matematika, kémia tárgykörben;
- Zeneművészeti bemutatók: stílusok, korok, hangszerek, zenészek bemutatása;
- Tanórák közötti koncertek: 'Erkeles' zenészek fellépése;
- Újságkészítés: Szemfüles diákújság megjelentetése;
- Diákrádió: 'Önmegvalósítás tere'
- Faültetési, tereprendezési akciók: iskola előtti parton;
- Kirándulások: a városkörnyékre, távolabbi vidékekre;
- Diákpályzatok: Földtani örökségünk, Élő örökségünk, Az év fája...,
- Környezetismereti versenyek: Koren I. Botanikai Verseny, Less N. Földrajz Verseny, VegyÉsztorna, Kitaibel P. Biológia Verseny, Biológia Háziverseny,
- Pályamunkák készítése földrajz OKTV-hez: önálló kutatómunka;
- Nyári természetismereti tábor: hazánk nagy tájain;

5. Módszerek

Célunk a környezeti nevelés szempontjából kiemelkedő jelentőségű élmény- és tevékenységalapú, érzékenyítő, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása.

1. Alkalmazott módszerek a környezeti nevelésnél

- Interaktivitás
- Játékok, élménynyújtás
- Kooperációs technika
- Projektmódszer
- Közösségalakítás
- Kutatás, megfigyelés, gyűjtés
- Beszélgetés, vita
- Művészi kifejezés
- Előadások
- Munka

6. Taneszközök

- Ismerethordozók tanulók számára
- Könyvek, folyóiratok, elektronikus adathordozók
 - iskolai könyvtárban
 - földrajz, biológia, kémia és fizikaszertárban.
- Határozók, ökológiai (terep- és laboratóriumi) vizsgálatok elvégzéséhez kiadványok, térképek (pl. turistatérképek), ismeretterjesztő kiadványok (pl. nemzeti parkokról, tájakról, helyi értékekről), videokazetták, CD-k, diaképek.
- Eszközök:
 - Internet-hozzáférés – ezek használatához szükséges hardverek (laptop, projektor)
 - Televízió videó, vetítő
 - Vízvizsgálati és egyéb terepi mérőkészletek (pl. környezetanalitikai kofferek)
 - BISEL-méréshez felszerelés
 - Távcsövek, mikroszkópok (lehetőség szerint sztereo-mikroszkóp is legyen közte), digitális és tükröreflexes fényképezőgép, videokamera.
 - Transzparens- és diasorozatokat, faliképek, térképek, plakátok

7. Az iskolai környezet

Feladatunk a mindennapi iskolai élet „fizikai” és szellemi környezetének átalakítása a környezeti nevelési program szellemében. Fontos megtervezni az iskola mindennapi életének ezernyi mozzanatát, s azt, hogy ezeken keresztül hogyan válhat az iskola ember- és környezetbarátabbá, miképpen alakíthatja az ott dolgozók és tanulók életmódját környezet-tudatosabbá. A tervezett megvalósítását csak úgy tudjuk elérni, ha minden iskolapolgárt be tudunk vonni a közös munkába!

Elképzelések, megerősítések:

- anyag- és energiatakarékos iskolaüzemeltetés és ésszerű használat,

- pedagógusok, dolgozók példamutatása,
- mellékhelyiségek rendeltetésszerű használata, folyosók személtmentesítése,
- a hulladék-elhelyezés betartása,
- kulturált kijelölt dohányzóhely kialakítása felnőttek részére,
- termék, folyosók átfestése, az udvar további zöldesítése, a tantermek esztétikus díszítése,
- élősarok, virágfalak, természetes anyagú válaszfalak kialakítása,
- közösségi találkozóhely berendezése,
- a tömegközlekedési eszközök, a kerékpáros és gyalogos közlekedés népszerűsítése,
- a menza környezetbarátabb működtetése,
- az iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli eszközeinek jobb kihasználása (faliújság, iskolaújság, iskolarádió, helyi média, iskolagyűlés).

8. Kommunikáció

1. Iskolán belüli

Az iskolán belüli kommunikáció szerves része a szemléletformálásnak, ezért rendszeresen kihasználjuk a lehetőségeit, hogy megértessük a résztvevőkkel, hogy az iskolai élet környezetbaráttá alakítása közügy, minden ott élő közös ügye.

Az iskolavezetés a tantestülettel hóvégi, félévi, évi értekezleten beszéli meg a megvalósult és az elkövetkező környezeti nevelési programokat. A munkaközösségek vezetői áttekintik és segítik a tantárgyi környezeti nevelési, tartalmi célok teljesülését.

A diákönkormányzatot segítő tanár és az osztályfőnökök folyamatosan tartják a tanulókkal a kapcsolatot.

2. Iskolán kívüli

Az iskolán kívüli kommunikációt használva elsősorban a helyi média lehet a partnerünk. Különösen a látványos, jelentős programjaink esetében egy kapcsolattartó (hiteles) személy tájékoztatja a városi televíziót és a napilapot az aktuális rendezvényekről, eseményekről. Az iskolai évkönyvben megjelenő cikkekkel, diákmunkákkal a lakosok környezettel kapcsolatos ismereteit bővítjük. Az iskoláról készített ismertető füzetrel a nálunk folyó környezeti nevelőmunka folyamatát bemutatva a lehetőségeket tárjuk mások elé. Kutatásaink tárgyát és eredményeit szórólapok segítségével is bemutathatjuk ismeretterjesztés gyanánt.

Az iskolai honlap lehetőségeit kihasználva folyamatosan tájékoztatjuk az érdeklődőket (iskolai dolgozók, szülők, lakosság, régi diákok, iskolafenntartó...).

9. Továbbképzések

A tantestület továbbképző és szemléletformáló céllal az elkövetkező években felújítja közös vidékismereti látogatásait. Az iskola keretét biztosít az önképzéshez, anyagi bázisával segíti a szakkönyvbeszerzést, a folyóiratok elérhetőségét. A számítógéppark fejlesztésével minden tanár és minél több diák számára általánossá teszi az Internet-hozzáférést.

Az iskola vezetősége szorgalmazza, hogy minden munkaközösségből legyen olyan tanár, aki környezeti neveléshez kapcsolódva akkreditált továbbképzésen vesz részt.

Feladatunk lehet a fizikai és adminisztratív dolgozók számára iskolai szintű tájékoztatás szervezése az iskolai környezeti nevelési program megismertetésére, beszélgetés feladataikról és lehetőségeikről a szemléletmód formálásában.

XV. Az Erkel Ferenc Gimnázium egészségnevelési programja

Az elmúlt időszakban a közoktatás kereteit szabályozó törvények közül az alábbiak ismerete szükséges a program elkészítéséhez:

- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Korm. Rendelet
- a 96/2000. (XII. 11.) országgyűlési határozattal kiadott „Nemzeti stratégia a kábítószer-fogyasztás visszaszorítására”
- A 1036/2003. (IV. 12.) Korm. határozat a 96/2000. Ogy. hat. rövid és középtávú céljainak végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról
- a 46/2003. sz. (IV. 16.) Országgyűlési határozat, az Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjáról
- a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény, 38. § (1) és (2) bek.
- az iskolaegészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX.3.) NM rendelet 2. és 3. sz. melléklete
- a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv.
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv.
- a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- a 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről

10. Az egészségnevelés célja

Az egészségnevelés célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat: tegyenek saját egészségük érdekében.

Az egészségvédelem kiemelt témakörei:

- az életkorral járó biológiai, pszichohigiénés, életmódi tennivalók;
- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései;
- az egészségre káros szokások (helytelen táplálkozás, inaktív életmód);
- az antihumánus szenvedélyek, drogprevenció;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek, a személyiség fejlesztése;
- az egészségérték tudatosítása.

A WHO egészségdefiníciója hangsúlyozza, hogy az egészség nem pusztán a betegségek hiánya, hanem testi-lelki és társadalmi jóllét, mely a fenntartható fejlődésnek is egyik elengedhetetlen alapfeltétele

1. Helyzetleírás

Az hogy a diákok mit tartanak értéknek (idea, történés, anyagi javak), az elsősorban a családtól függ, és ezt az iskola csak közvetve és csekély mértékben tudja befolyásolni. Az iskolába járó gyerekek családjait általánosságban a szellemi értékek iránt igényesség, a belülről fakadó és a külső elvárásoknak megfelelni akarás jellemzi. Ez a késztetés a fiatalokban feszültséget kelt. A feszültség nagyobb teljesítményre ösztönözi őket, amelynek eléréséhez mind több időt töltenek tanulással. A sok kötött elfoglaltság következménye a kialvatlanság, a nagyon kevés szabadidő, a mozgásszegény életmód.

Napjainkra jellemző, hogy a pubertástól a szociális befolyásolás ereje áthelyeződik a kortárs csoportra, és ezzel együtt a deviáns hatások és a médiák befolyása is megnő.

A zaklatott, túlhajszolt életmód velejárója a rendszertelen táplálkozás. A táplálkozás ahelyett, hogy élvezetes, megtervezett napirendi pont lenne a családok életében, kapkodva végrehajtott kötelező penzum: a kultikus élvezet a könnyen elérhető, kevés idő alatt kevés eszközzel elfogyasztható egyhangú táplálékfelvétellel silányul.

A diákok –nagy általánosságban- keveset mozognak a természetben, nincs kellő érzékük a természeti szépségek felismerésére, nem veszik észre a természetkárosítás jeleit.

11. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

1. Iskolai étkeztetés

Hazánkban kiemelkedően magas a cardiovascularis és a daganatos betegségek halálozási száma. Ennek nagyfokú javulása volna elérhető a helyes táplálkozással. Az átlagos magyar étkezési szokások miatt sok a túlsúlyos és – sajnos – egyre több az alultáplált fiatal. Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

Az iskola tágas, világos, megfelelően felszerelt ebédlővel és melegítő konyhával rendelkezik. Az étkeztetés szervezésével igyekszünk biztosítani a kellő időt az ebéd elfogyasztására. (Ez irányú törekvésünk sajnos nem mindig tud megvalósulni az órarenddel való egyeztetés nehézségei, olykor lehetetlensége miatt.) Megoldhatatlan probléma a helyes táplálkozás és étrend kialakításának igénye és az étel költségeinek alacsony szinten tartása között van. Mindenesetre fontos a konyhával a jövőben egyeztetni, s e téren a város koordináló szerepe meghatározó és hatékony lehet.

Konyhánk minden tekintetben megfelel az előírt higiéniai követelményeknek. A konyha állapotát, az étel minőségét, az ételkezelés módját napi rendszerességgel ellenőrizzük.

Az iskolai büfét szerződéses jogviszonyban vállalkozó működteti. A büfé kínálata megfelel az egészséges táplálkozás követelményeinek.

2. Mindennapos testmozgás

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a középiskolás gyermekek felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az általános iskolában kezdődő és a középiskolában fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetőek lennének. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erőfeszítésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra. Ezt felismerve, a Köznevelésről szóló 2011. évi törvény előírja a diákok mindennapos testedzésének biztosítását.

Ha az a célunk, hogy a gyerekek életelemévé váljon a mozgás, mert ez egészséges fejlődésük elengedhetetlen feltétele, akkor az eddigi gyakorlatot alapjában véve át kell gondolni. Természetesen tudjuk, hogy e téren a belátás és a szándék kevés, a feltételeket kell megteremteni.

A tanórai testnevelés óraszama kevés. A tanórán kívüli lehetőségek közül az alábbiakat választhatják tanulóink:

- kosárlabda (edzés), illetve szabad játék,
- labdarúgás (edzés), illetve szabad játék,
- kézilabda,
- röplabda,
- asztalitenisz,
- atlétika,
- kondicionálóterem használata.

A felsorolt lehetőségek biztosítása lefedi a teljes tornaterem- és udvar kapacitásunkat.

A felkínált lehetőségekkel nem minden diák él. (Ha mindenki naponta igénybe venné a sportolási lehetőségeket, akkor kevés lenne a kapacitásunk.) A gyerekek mozgási lehetőségeinek bővítése (uszoda, speciális tornák) csak a szülők egyéni anyagi áldozatvállalása útján valósítható meg. Ezt az iskola nem kezdeményezi, de a szülői közösségektől érkező kezdeményezés (illetve önként vállalt finanszírozás) esetén segít a körülmények megteremtésében.

A testnevelés foglalkozások (órák, sportköri foglalkozások) során különös gondot fordítunk annak (a testedzés melletti) másodlagos hasznára, örömforrást biztosító jellegére. A testnevelők igyekeznek olyan légkört teremteni az órákon, amely alkalmas a napi szellemi feszültség oldására és sikerélmény szerzésére.

A 10. évfolyamos tanulók számára bevezettük a néptánc tanulást, amelyet egész éven keresztül, heti egy órában oldottunk meg.

Nyáron a vízi tábor, vagy a kerékpártúra kínál lehetőséget az átlagot meghaladó mozgásra.

3. A személyiség fejlesztése

Minden nevelőintézmény alapvető feladata a fiatalok személyiségének kibontakoztatása, fejlesztése.

E program részeként az alábbi területeken végzünk tudatos fejlesztőmunkát:

- önismeret erősítése, az önelfogadás képességének kialakítása,
- kudarctűrő képesség fejlesztése,
- kapcsolatteremtési képesség fejlesztése,
- akaraterő fokozása,
- az igényes környezet kialakítására és fenntartására való törekvés erősítése,
- az egészséges táplálkozás iránti igény felkeltése,
- az öltözködési szokások, az ízlés alakítása.

A tudatos fejlesztőmunka színtere a tanóra, és minden szervezett iskolai és iskolán kívüli esemény, rendezvény, program, ahol spontán lehetőség kínálkozik a fiataloknak egymással és a pedagógusokkal közös tevékenységére.

A szülők körében egyrészt a felvilágosító munka (értekezletek, kiadványok) útján, másrészt a saját gyermekük fejlődéséről, problémáiról szóló négy- és hatszemközti beszélgetések során tudjuk elveinket, az általunk elsőbbséget élvező értékeket közvetíteni.

4. Az antihumánus szenvedélyek, drogrevenió

Az országban az elmúlt években ugrásszerűen megnőtt a tiltott szerek, a nem orvosi alkalmazás keretében használt nyugtatók, fájdalomcsillapítók, altatók együttes fogyasztása, de a legális szerek használata sem csökkent. A droghoz kétféle okból nyúlnak az emberek: az egyik a kaland, a kockázatkeresés, azért, hogy „jól érezzék” magukat, a másik csoport, aki valamilyen lelki bajára keres gyógyírt, ezek az „öngyógyítók”.

Iskolánkban fel kívánjuk mérni a drogokkal kapcsolatos ismereteket, érintettséget a diákok között (attitűdvizsgálat), szorosban együttműködve a diákönkormányzattal. A bővebb ismeretekkel rendelkező, felvilágosult, az egészségről, a szexualitásról, az antihumánus szenvedélyekről nyíltabban beszélő fiatalokra megerősítő és kompetencianövelő módszerekkel kell hatni, a negatív hangadókra inkább információ átadó és ártalomcsökkentő módon, a visszafogottabb, gátlásosabb gyerekekre fejlesztő, támogató, státuszteremtő hatást kell gyakorolni. Az elsődleges drogrevenió lényege, hogy a nem drogozó fiatalokat megtartsuk ebben az állapotban.

Legfőbb célunk **tanulóinkat** olyan ismeretekkel, pszichésen megalapozott benső értékévé vált normakultúrával felruházni, amelynek segítségével egyértelműen elhárítják a személyiségük integritását veszélyeztető szerek használatát, valamint a társadalmi normákhoz igazodó, életkoruknak, érdeklődésüknek megfelelő szabadidős elfoglaltságok nyújtása.

A drogprevenció összetett személyiségfejlesztő munka, ezért abban a tantestület minden tagjának részt kell vennie, és kiemelten fontos az osztályfőnökök szerepe. Pedagógusainknak tisztában kell lenniük a legális-, illegális drogok fogyasztása mögött meghúzódó okokkal. Közre kell működniük a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Tudniuk kell, mi a teendőjük, kompetenciájuk, ha szembesülnek a kábítószerrel való visszaélés problémájával.

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett megelőző munkában, megfelelő előkészítés és információ-átadás után részvételükkel tudják támogatni az iskola programjait. A pubertás kortól kezdve nagyon fontos a kortárs csoport befolyása, amit a drogprevenációs munkában is fel tudunk használni. (DÖK, kortárs segítők.)

A drogprevenáció lehetséges szinterei:

- Iskolai programok
- Tanórai foglalkozások
- Szaktárgyi órák témafeldolgozása

(Minden tantárgynak van konkrét csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez és így a drogprevenációhoz.)

- Osztályfőnöki órák

(Konkrét témakörök feldolgozása, ismeretátadás és interaktív gyakorlatok, esetelemzések. Az ismeretátadó órákhoz szükség esetén külső előadókat, szakembereket lehet hívni.)

- Tanórán kívüli foglalkozások
- „Egészségesen éld az életed” nap megszervezése – iskolai hagyomány
- Délutáni szabadidős foglalkozások

(Sportprogramok, számítógépterem-használat, vetélkedők, versenyek, játékos programok, témával kapcsolatos filmvetítések)

- Szülői értekezletek

(Osztály-, évfolyam- vagy iskolaszintű, esetleg külső előadó, pld. orvos, pszichológus, rendőr, volt drogos.)

- Értekezletek, esetmegbeszélések, tréningek

(Elsősorban a pedagógusok számára, de a DÖK, illetve a szülők képviselőit is meghívjuk, amikor a program, illetve a téma engedi.)

- Egyetemista, főiskolás fiatalok, orvostanhallgatók stb. rendhagyó órák tartására kapnak lehetőséget
- A kevermesi rehabilitációs központtal megtörtént a kapcsolatfelvétel és esetenként a drogfüggő „betegek” személyes és megrázó találkozása diákjainkkal segít a prevencióban.

Iskolán kívüli rendezvények

- Drogprevenációs rendezvények
- Továbbképzések
- Kortárs segítő-képzés
- Kirándulások, túrák, sportprogramok, erdei iskola, tábor

A drogprevenáció lehetséges programformái:

- Klubok - Igény esetén egészségügyi segítséggel klubot lehet létrehozni tanárok, diákok vagy szülők számára.

- Filmvetítés - A szerfogyasztással kapcsolatos filmek vetítése. Kiválasztásnál fejlődéslelektani szempontokat is érvényesíteni kell.
- Szakkörök, kortársképzés - Egészségügyi szervek, gyermekjóléti szolgálatok, drogzonzultációs központok munkatársai által vezetett szervezett programok a motivált tanulók "gyűjtőhelyei" és a szemléletformálás műhelyei lehetnek.
- Kiscsoportos beszélgetések - Osztálynak vagy kisebb panelcsoportoknak tartott beszélgetéses témafeldolgozások lehetnek megelőző jellegűek, esetleg konkrét problémát feldolgozóak. A beszélgetésre nagyon fel kell készülnie a pedagógusnak. Odaforduló, érzékeny és mégis távolságot engedő attitűddel kell a foglalkozást vezetni. Mindenképpen kerülni kell a moralizálást, a felelősségkutatást, az elijesztést és a megszegyenyítést.
- Iskolarádió, iskolaújság
- A témához kapcsolódó interjúk, cikkek.
- Dramatikus játékok - Osztályfőnöki órán, esetleg magyar irodalom órán jól alkalmazható a felkészült (kiképzett) tanár számára a szituációs vezetés módszere.
- Sportprogramok, túrák, kirándulások - A szabadidő megfelelő eltöltésének képessége már önmagában is prevencióeszköz.
- "Gyógyult drogos megszólaltatása" - Csak ellenőrzött és a fiatalokkal történő irányított kommunikációban jártas, szermentes állapotú anyagozót szabad felkérni. Az elvárások megfogalmazásánál a csábító szituációk csapdahelyzeteinek felismertetését, valamint a fogyasztóvá válás stációinak ismertetését kell hangsúlyozni. A megfelelő személy kiválasztásában a drogzonzultációs központok, addiktológiai osztályok vagy kortársképzést szervezők tudnak segítséget nyújtani.
- Könyvtár sarok - A könyvtárban létre lehet hozni olvasósarkot a témát feldolgozó könyvekből a diákok számára. (A tanári kézikönyveket, szakanyagokat külön kell elhelyezni.)
- Tematikus előadás - A tanulók, tanárok korrekt ismeretanyagának kialakításához nélkülözhetetlenek a tematikus előadások, melyek megtartására célszerű külső specialistákat felkérni. Prevencióes hatékonysága önmagában nagyon csekély, de megfelelő tárgyi ismeret nélkül az interaktív módszereket sem lehet eredményesen alkalmazni.
- Internet - Az informatikai világháló és a hazai Sulinet-információs lehetőség, valamint a kapcsolattartást és programszervezést segítő színtér.
- Diákönkormányzati programok - Minden szakmailag támogatható ötlet kivitelezéséhez nyújtunk segítséget.

5. Másodlagos drogzprevenció

Célja: a szerfogyasztók ártalomcsökkentő hatású megóvása. Fontos a változtatási törekvés kialakítása, a döntési helyzet egyértelművé tétele. A másodlagos prevenció eszközei, módszerei meghaladják az iskolai lehetőségeket, ezért ezt egészségügyi szakemberekre kell bízni.

Az itt felsorolt prevencióes színterek, programok lehetőségek; minden tanévben készül konkrét, a tantestület és a segítő kapcsolatok szakemberei által elfogadott, az adott lehetőségeket figyelembe vevő, módszertani

algoritmusokat felsoroló, feladatokat lebontó, határidőket és felelősöket kijelölő célmegfogalmazás, ami egy korrekt állapotfelméréssel kezdődik, és átgondolt kapcsolatépítésen alapul. Megvalósulásához elengedhetetlen az időszaki ellenőrzés, értékelés, a célkitűzés megvalósításának felülvizsgálata.

6. Az egészségneveléssel összefüggő tanórán kívüli szakmai programok

- Heti egy napon a gimnazistáknak védőnői ügyelet biztosítása (sajnos megszűnt, de érdeklődés erre nem volt);
- Egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, szemészet, hallás vizsgálat, stb.);
- Egészségügyi felvilágosító előadások;
- Drogprevencióhoz kapcsolódó rendezvények;
- Osztálykirándulások, táborok, erdei iskola, terepgyakorlat;
- Kreatív, cselekedtető akciók (pl.: szemétszedés, faültetés, stb.);
- A külső programokhoz kötődően baleset megelőzési felvilágosító előadások;
- A külső programokhoz kötött környezetvédelmi előadások, tájékoztatók, gyakorlatok;
- Évente egy sportnap (a kihívás napja mintájára).
- A médiában megjelenő, mértéktelen fogyasztásra ösztönző reklámok hatásainak ellensúlyozására egyfajta módszer az iskola példamutatása; úgymint:
- Szelektív szemétyűjtés megszervezése;
- Laboratóriumi veszélyes anyagok, szárazelemek gyűjtése;
- Környezetbarát, újrahasznosítható anyagok használata;
- Takarékoság, takarékos megoldások alkalmazása (pl. energiatakarékos izzók, víztakarékos berendezések és eljárások, hőszigetelt nyílászárók stb.);
- Cserepes, élő növények az osztálytermekben, folyosókon.

Az egészségnevelési program megvalósítása elsősorban a tantestület elkötelezettségén, a személyes példamutatáson és azon múlik, hogy mennyire sikerül a családokat az általunk képviselt értékek és követelmények mellé állítani

7. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

- Osztályfőnöki órákba integrálva az iskolai védőnő a 9. évfolyam számára kezdő szintű foglalkozásokat tart.
- Tanórán kívüli tevékenységben elsősegély-nyújtási gyakorlati foglalkozások megtartása.
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 2. mellékletében szereplő nevelő- és oktatómunkát közvetlenül segítő ápoló segítségével a többirányú segítségnyújtás elsajátítása.
- Újraélesztési gyakorlatok elvének és gyakorlatának bemutatása osztályonként.

XVI. Helyi tanterv /Melléklet/

1. Táblázatok

ÉRVÉNYBE LÉPŐ TANTERVEK

<u>Tanév/Évfolyam</u>	<u>9.</u>	<u>10.</u>	<u>11.</u>	<u>12.</u>	<u>13.</u> <u>(Ny.elők.)</u>
2009/2010	CS	CS	CS	CS	CS
2010/2011	CS	CS	CS	CS	CS
2011/2012	CS	CS	CS	CS	CS
2012/2013	NAT*	CS	CS	CS	CS
2013/2014	NAT**	NAT*	CS	CS	CS
2014/2015	NAT**	NAT**	NAT*	CS	CS
2015/2016	NAT**	NAT**	NAT**	NAT*	CS

K=a kerettantervnek megfelelően 2001-ben felülvizsgált helyi tanterv

CS=a 2003. évi költségvetési törvény 103. § (4) bekezdésében előírt óraszám- és tananyagcsökkentés alapján felülvizsgált helyi tanterv

NAT**= a 2003. évi Köznevelési törvénymódosítás és a NAT kiadásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) kormányrendelet alapján felülvizsgált helyi tanterv

NAT**= a 2011. évi CXCV. törvény és az 51/2012. évi (XII. 21.) EMMI rendelet alapján

2. Tantervi háló

Iskolánkban az alábbi, a táblázatokban feltüntetett tagozatok (emelt óraszámú képzések) működnek a nappali rendszerű gimnáziumi oktatásunk keretében. Egy diák maximálisan két emelt szintű képzésen vehet részt, illetve a 11.(nyelvi előkészítő osztály esetében a 12.) évfolyamon lehetőség van „fakultációs tantárgyat” választani oly módon, hogy egy diák egyszerre maximálisan heti 3×2 óra többletórát választhat az alapórái mellett (tagozat+FAK).

Gimnáziumi tagozatok/Kimenő/CS

Tantárgy	Heti óraszám évfolyamonként			
	<u>9.</u>	<u>10.</u>	<u>11.</u>	<u>12.</u>
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Történelem	2	2	3	3
1. idegen nyelv	3	3	3	3
2. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	4
Informatika	2			
Fizika	2	2	2	
Biológia		2	2	2
Kémia	2	2		
Földünk és környezetünk	2	2		
Ének-zene	1	1		
Rajz és vizuális kultúra	1	1		
Testnevelés és sport	2	2	2	2
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Emberismeret és etika			1	
Bevezetés a filozófiába				1
Társadalomismeret			1	1
Tánc és dráma		1		
Mozgókép- és médiaismeret			1	
Művészetek				1
Emelt történelem	4	4	5	5
Emelt matematika	5	5	5	6
Emelt angol	5	5	5	5
Emelt német	5	5	5	5
Emelt francia	5	5	5	5
Emelt biológia	2	4	4	4
Emelt informatika	4	4	4	4
Emelt fizika	5	5	5	3
Választható óra (fakultáció)			6	6
Összes tanóra hetente/diák	28+	29+	26+	25+

Angol nyelvi előkészítő osztály /Kimenő/NAT*

Tantárgy	Heti óraszám évfolyamonként				
	<u>9.</u>	<u>10.</u>	<u>11.</u>	<u>12.</u>	<u>13.</u>
Magyar nyelv és irodalom		4	4	4	4
Történelem		2	2	3	3
Angol nyelv	15	5	5	5	5
2. idegen nyelv		3	3	3	3
Matematika	2	3	3	3	4
Informatika	3,5				
Fizika		2	2	2	
Biológia			2	2	2
Kémia		2	2		
Földünk és környezetünk		2	2		
Ének-zene		1	1		
Rajz és vizuális kultúra		1	1		
Testnevelés és sport	2	2	2	2	2
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1	1
Emberismeret és etika				1	
Bevezetés a filozófiába					1
Társadalomismeret				1	1
Tánc és dráma			1		
Mozgókép- és médiaismeret				1	
Művészetek					1
Egészséges életmód	1				
Tanulásmódszertan	1				
Kommunikáció	2				
Választható óra				4	4
Összes tanóra hetente/diák	27,5	28	29	27	26

Gyulai Erkel Ferenc Gimnázium és Kollégium

OM: 028380

5700 Gyula, Bodoky u. 10.

Digitális Fejlesztési Terv (DFT)

2017.

TARTALOM

Tartalom

Bevezetés.....	3
1. Helyzetelemzés, fejlesztési szükségletek bemutatása.....	3
a) Digitális pedagógiai eszköztár bemutatása.....	3
b) Az intézményi szervezeti és humán feltételek bemutatása.....	5
c) A rendelkezésre álló infrastruktúra, eszközpark bemutatása.....	7
2. Intézményi fejlesztési célok meghatározása	8
a) Pedagógiai célok.....	8
b) Fejlesztési célcsoportok meghatározása	9
c) Szervezeti- és humán területhez kapcsolódó célok	9
d) Infrastruktúra és eszközpark fejlesztésére vonatkozó célok.....	10
3. A fejlesztési feladatok, tevékenységek meghatározása.....	10
a) A digitális pedagógiai-módszertani csomag meghatározása	10
b) Felkészítő tevékenységek meghatározása	11
c) Pedagógiai szolgáltatások bemutatása.....	12
d) Infrastrukturális feltételek meghatározása.....	13
e) Humán erőforrás bemutatása.....	14
f) Fenntarthatóság	15
4. Szakmai együttműködések kialakításának és megvalósításának bemutatása	16

Bevezetés

Intézményünk tanulóinak létszáma 442 fő.

Iskolánk jelenleg a város és a környék oktatási, kulturális életének szerves része.

Az államosítás után a gimnázium 1950-től Erkel Ferenc nevét kapta, 4 évfolyamos gimnázium lett, humán és reál tagozatos osztályok indultak. Lányok is és fiúk is akadálytalanul beiratkozhattak, a létszám fokozatosan nőtt. (1960-ra 586 tanulója lett az iskolának.)

1959-től az elméleti képzés gyakorlati oktatással bővült: ipari és mezőgazdasági jellegű előképzés folyt (13 féle szakmában). Az egyre emelkedő tanuló létszám szükségessé tette a régi iskolaépület kibővítését, 9 tanteremmel és egyéb helyiségekkel.

A 90-es évek változói megrengették az iskola helyzetét, háromfelé vált az intézmény: az állami Erkel Ferenc Gimnázium a 60-as években épült épület-szárnyában folytatta tevékenységét, az egészségügyi szakközépiskolai osztályok más helyen önálló iskolává alakulva működtek tovább, a régi iskolaépületben a római katolikus Karácsonyi János Gimnázium alakult újjá.

Jelenleg a tanulóink összetétele gyermekvédelmi adatok alapján:

SNI 1,1 % (5 fő)

BTM 1 % (4 fő)

HH 3,4 % (15 fő)

A tanulói motiváció növelése, a tudás hatékony megszerzésének és gyakorlati alkalmazásának elősegítése végett kooperatív tanulásszervezést, kompetencia alapú tanítást (foglalkozásokat) alakítunk ki. Fejlesztjük tanulóink képességeit: anyanyelvi, idegen nyelvi (angol), matematikai, szociális és életvitel területen. Ez irányú tevékenységünk eszköz a problémájukat megoldani képes, magabiztosabb diákok útra bocsátásában. Az egyéni képességfejlesztésben, a tehetséggondozás és a hátránykompenzálás területén a differenciált foglalkozások növelik az esélyegyenlőséget. A pedagógus önképzésének, a digitális pedagógiai módszerek alkalmazásának teret kell adni. A kulcskompetenciák hangsúlyozásával a különböző alapfokú iskolákból jövő tanulóinknál megteremtjük az egyes területeken képességeik kibontakozását.

Így a középiskolánk elvégzése után mindenkinél elérhetővé válik a választott felsőfokú szak-irány, illetve nagyobb esély nyílik a megszerzett képességekkel egy életpályát elkezdeni.

Az iskola vonzáskörzete Békés megye városai, községei, valamint Romániából, Ausztriából, sőt a fővárosból érkeznek diákok iskolánkba. A 2017/2018-as tanévben a beiskolázási körzet: Almáskamarás, Battonya, Bécs, Békéscsaba, Budapest, Doboz, Dombegyháza, Elek, Füzesgyar-mat, Gyomaendrőd, Nagyszalonta, Gyula, Kétegyháza, Komádi, Kőtegyán, Magyarhomorog, Okány, Sarkad, Szeghalom, Tard, Zsadány.

1. Helyzetelemzés, fejlesztési szükségletek bemutatása

a) Digitális pedagógiai eszköztár bemutatása

Előzmények

Részt vettünk: TÁMOP-3.1.3-11/2-2012-0039

Gyula Város Önkormányzata konzorciumban a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal támogatást nyert a Társadalmi Megújulás Operatív Program „A természettudományos oktatás módszertanának és eszközrendszerének megújítása a közoktatásban (Öveges Program)” című felhívásra benyújtott „Természettudományi labor fejlesztése az Erkel Ferenc Gimnáziumban” pályázatával. A pályázat célja az érintett oktatási intézményekben a korszerű és magas szintű természettudományos szemléltetés

hálózatos rendszerének kialakítása partneriskolák bevonásával. A pályázati cél a konkrét intézkedések szempontjából kettős. Egyrészt tárgyi eszközök beszerzése, beüzemelése, a fejlesztés helyszínének fizikai szempontból történő alkalmassá tétele a cél, másrészt az eszközök szakszerű felhasználására vonatkozó tudás megszerzése, átadása, az érintettek képzése. Az előbbi megvalósítása érdekében az Erkel Ferenc Gimnáziumban kialakításra került egy új természettudományos labor.

Nevelőtestület nyitottsága:

A nevelőtestület tagjai szakmailag jól képzett, munkájukat nagy odaadással végző pedagógusok.

A TÁMOP-3.1.3-11/2-2012-0039 pályázat keretében pedagógusaink továbbképzéseken vehettek részt, mint például:

- A laboratórium használata, vezetése és biztonsága, képzések módszertana
- Modern IKT laboratórium használata
- Digitális tananyagok felhasználását, ill. IKT eszközök alkalmazását és mérésértékelési rendszer használatát segítő képzés
- A projektmódszer – Képzés korszerű pedagógiai módszerek alkalmazására
- A laboratórium használata, vezetése és biztonsága

Fenti képzések is biztosan hozzájárulnak majd a jelenlegi projekt sikeres megvalósításához.

Tanulók nyitottsága:

A digitális eszközök használatával megtartott tanítási órák színesednek, a gyermekek érdeklődése és aktivitása az adott tantárgyhoz, témához kapcsolódóan jelentősen nő, pozitív irányba változik. Az internetes tartalmakat szívesen használják.

Az alkotóműhelyek létrehozásával olyan mértékű kreativitásra készítjük a tanulókat, melyre még nem volt példa az iskolában.

Tanórák:

A digitális táblákat jelenleg is szívesen és gyakran használják pedagógusaink. Amelyik teremben van digitális tábla, ott szinte valamennyi tanórán használják is azokat. Elsősorban a digitális tankönyvek, digitális tartalmak tanórai használata jellemző az oktató-nevelő munkánkra. A Smart programot is előszeretettel használják a kollégáink.

Az alkotóműhelyek tovább színesítik a tanórán kívüli tevékenységek körét is.

Fejlesztési irányok:

A pedagógiai paradigmaváltásnak köszönhetően egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk a képességfejlesztésre. A kreativitásra, a problémamegoldásra a tanulóknak egyéssz életükben szükségük lesz, ezért ezen a területen foglalmaztunk meg elsődleges célokat.

Kollégáinkkal vállaljuk a módszertani kultúránk bővítését olyan pedagógiai módszerekkel és technikákkal, amelyek a tanulók kreativitásának és problémamegoldó képességének fejlesztéséhez járulnak hozzá. A pedagógusok többsége vállalja, hogy az új módszerek, a digitális pedagógiai-módszertani csomagok megismerését akkreditált továbbképzések keretében elsajátítja, s szívesen fogadja a gyakorlati megvalósítás támogatását, mentorálását.

A Pedagógiai Programunkat módosítjuk a céloknak és elvárásoknak megfelelően.

Az elkövetkező időszakban fejlesztéseket szeretnénk elérni a digitális kompetencia terén. Célunk, hogy pedagógusaink a modern kor elvárásainak megfelelően minden tantárgyból használják ki az IKT nyújtotta lehetőségeket. Ennek jegyében egyik fontos alapkövetelmény az interaktív órák tartása, az IKT-eszközök rendszeres, magabiztos használata nemcsak a felkészüléshez és az adminisztrációhoz, hanem az osztálytermi munkához is. Célunk, hogy valamennyi teremben legyen interaktív tábla. Az eszközfejlesztés mellett szükséges az eszközökhöz készített tartalmak biztosítása is. Szeretnénk elérni, hogy pedagógusaink, felismerjék ezeknek az eszközöknek a bevonhatóságát, használják az általuk tanított tantárgyakhoz, a tankönyvekhez kapcsolódó digitális tananyagokat (online dokumentumok, fogalomtérképek, táblázatok, közösségi oldalak).

Vállaljuk, hogy a pályázat fizikai megvalósítása alatt a digitális pedagógiai módszertannal támogatott tanórák aránya az adott/választott csoportra vonatkoztatva az adott/választott tantárgy éves összes óraszámához viszonyítva az első teljes tanévtől eléri a 40%-ot.

Természetesen ezt az arányt a projekt fizikai megvalósításán túl is fenn kívánjuk tartani, s esetleg növelni.

Fontos további cél a sajátos nevelési igényű (SNI) illetve a tanulási nehézséggel küzdő (BTMN) tanulók tanulásának támogatása. Ezekkel az eszközökkel játékosan szerezhettek ismereteket, a szemléltető oktatás helyett a tevékenykedtető és páros/kiscsoportos pedagógia módszerek szélesebb körű alkalmazásával, az IKT eszközök bevonásával jobban fel lehet kelteni érdeklődésüket, kitartó munkára lehet készíteni őket. ni azt.

Célunk:

- a szemléltető oktatás helyett a tevékenykedtető és csoportos pedagógia módszerek szélesebb körű alkalmazása az IKT eszközök bevonásával;
- infrastrukturális és szakmai feltételek biztosítása után a nevelőtestület minden tagja számára történő kiterjesztés;
- digitális pedagógiai tartalmú tantárgyak fejlesztése, bővítése új tantárgyakkal;
- az új digitális módszerek beépítése a tanórai alkalmazáson túl a tanórán kívüli tevékenységekbe
- kiemelt problémamegoldó kompetencia fejlesztés a felzárkóztató, tehetséggondozó tanórán kívüli foglalkozásokon, valamint egyéb szabadidős foglalkozásokon, projekteken, témahetekken
- esélyegyenlőség megteremtése
- a sajátos nevelési igényű (SNI), illetve a tanulási nehézséggel küzdő (BTMN) tanulók tanulásának támogatása
- a tanulói motiváció, eredményesség növelése
- digitális pedagógiai asszisztens munkakör kialakítása, folyamatos segítségnyújtás
- a rendszergazda folyamatos támogató tevékenységének biztosítása

b) Az intézményi szervezeti és humán feltételek bemutatása

A nevelőtestület tagjai igyekeznek lépést tartani a kor vívmányaival és kihívásaival. Sokan hoznak saját eszközt az iskolába. Informatika tanári végzettséggel több kolléga rendelkezik, informatika tárgyú és/vagy az utóbbi időben tantárgyi módszertani továbbképzéseken is több fő vett részt. Sok az új pedagógiai módszer iránt elkötelezett kolléga.

Az intézmény saját rendszergazdával rendelkezik. Az informatikai telepítések megoldottak. Ő kezeli az intézmény honlapját is. Rendszergazdánk szívesen vállalja, hogy a projekt fizikai megvalósításának végéig folyamatosan segíti a pedagógusok tevékenységeit, folyamatosan rendelkezésre áll.

A fizikai megvalósítás eredményességének egyik nagyon fontos része a pedagógusok támogatása, mentorálása. Tekintettel arra, hogy a pályázatba bevont pedagógusok vállalják az évi 10 digitális tartalom létrehozását és megosztását (feltöltését), nélkülözhetetlen a digitális pedagógiai asszisztens támogató tevékenysége, aki iskolánk egyik pedagógusa.

Az intézményben a törvényi szabályozásnak megfelelően saját weboldalt működtet. A információk általában naprakészek. A weboldalon külön fórum nem működik. A kollégák a diákokkal és a szülőkkel való kapcsolattartást többnyire facebook csoportokban oldják meg. Szinte minden közismereti tárgyat oktató tanár rendelkezik ilyen csoporttal.

Tantestületünk pedagógusainak besorolása az infokommunikációs kompetencia terén 2017. májusában készült önértékelésen alapuló felmérés alapján:

IKER1: 27 fő

IKER2: 13 fő

IKER3: 3 fő

IKER4: 2 fő

középiskolai tanár: 43 fő

informatika tanár: 2 fő

rendszergazda: 1 fő

Intézményünk jellemzői:

<p>Erősségek</p> <ul style="list-style-type: none"> • A rendszergazda biztosítani tudja az eszközök (tartalmak) telepítését • A diákok a feladatokat sok esetben digitális formában kapják. • Az intézményi statisztikai adatok rendelkezésre állnak. • A tantestület motivált az IKT eszközök bevezetésében. 	<p>Gyengeségek</p> <ul style="list-style-type: none"> • A gépek karbantartása nem megfelelő ütemezésű. • Az IKT csoport munka hiányzik.. • Hiányzik az online IKT tartalom, és az online segítség lehetősége a tanórán kívüli tanulásnál. • A testület egy részének szüksége van megfelelő támogatásra.
<p>Lehetőségek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Új IKT tartalmak megismerése • A pályázatok folyamatos figyélésével az IKT eszközök folyamatosan pótolhatók, újdonságok beszerezhetők • Jól üzemelő közösségi portálok mintául szolgálhatnak a weblap átalakításához 	<p>Veszélyek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az esetleges új mobil munkaállomások biztonsági kockázatnak lesznek kitéve

Fejlesztési irányok:

A humán erőforrás tekintetében erősségnek tekinthető az intézmény pedagógusainak nyitottsága, igénye az új pedagógiai módszerek iránt.

Fejlesztendő területek a következők:

- az új pedagógiai módszerek megismerése, amit elsősorban akkreditált továbbképzésekkel, belső továbbképzésekkel valósíthatunk meg;
- a digitális értékelés alkalmazása
- Óralátogatások biztosítása a saját intézményen belül. Rendszeres megbeszélések szervezése a bevont kollégákkal, ahol megbeszélhetik az aktuális tapasztalatokat
- Folyamatos visszajelzés és önértékelés biztosítása a pedagógusok számára

- Digitális pedagógiai asszisztens munkakör kialakítása, folyamatos segítségnyújtás a pedagógusok részére
- A rendszergazda folyamatos támogató tevékenységének biztosítása

c) A rendelkezésre álló infrastruktúra, eszközpark bemutatása

20 tanteremben van felszerelve digitális tábla, ezek közül 2 viszonylag modern, de még projektoros. A többi a régi TIOP pályázatokkal kerültek iskolánkba, a Smart-típusú egyszerűbb készülékek.

Szükségünk lenne korszerű, érintőképernyős digitális táblára.

Minden pedagógusunk rendelkezik saját személyes használatú lappal, azonban ezek mindegyike legalább 3 éves eszköz, és nagy részük már megérett a cserére. Ezért fontosnak tartjuk új notebookok beszerzését.

Nagyon sok tanulói lappal már rendelkezünk, azonban tabletjeink még nincsenek.

A wifi lefedettségünk egészen jó, bár az épület vasbeton szerkezete nagyon sok helyen árnyékolja a sugárzást.

Rendelkezünk saját felhasználású honlappal.

Az épület teljes wifi lefedettségéhez szükség lenne még 5 db 5 GHz-es AP-egységre.

Iskola belső hálózata:

Iskolánk vezetékes és vezeték nélküli internetkapcsolattal rendelkezik. A WIFI hálózat kiépített. Az iskola minden helyiségében elérhető, különböző erősséggel. A rendszer leterheltsége azonban nagy, mivel egy időben nagy számú a felhasználó, sok eszközt egyszerre alkalmaznak. Így a sebesség gyakran okoz nehézséget (pl. internethasználat, letölthetőség, digitális kitöltőprogramok, tesztek stb.).

A jelenlegi informatikai helyzetünk fejlesztési szempontjai:

- Az internet hálózat szélesítése,
- gyorsaságának növelése időszerű intézményünkben.
- Az asztali és a hordozható számítógépek cseréje,
- a tanulói laptopok cseréje illetve bővítése
- Újabb digitális eszközök beszerezése (pl: táblák, tabletek)

Digitális tartalmak:

Elsősorban az ingyenesen hozzáférhető programokat és az internetet használjuk a mindennapi oktatás-nevelés során. A tanulók saját eszközeit is bevonjuk időnként, és rendszeresen használjuk az iskola digitális tábláit, projektorokat, nyomtatót. Jellemzők:

- ananyagközlés és – feldolgozás a szerver –kliens alapú hálózat hiánya miatt korlátozott
- fájlmeosztás minimális;
- fogalomtárak hiányoznak;
- hálózati alapú oktatási szoftverek nincsenek;
- ugyanez jellemző a html alapú tananyagtartalmakra;
- digitális óravázlatok nem elegendő számúak
- oktatási szoftverek csak lokális gépeken;
- tananyagoknál a pedagógusok külső forrásokra hivatkoznak (pl. portal.nkp.hu);
- tesztek, kérdőívek, feladat kiadási, feltöltési és értékelési felületek hiányosak;
- a kommunikáció (üzenet, chat, fórum) nem működik;

Fejlesztési irányok:

A következő fejlesztési szükségleteket határozzuk meg:

- Táblagépek beszerzése
- Újabb tantermek digitális táblával való felszerelése
- a rendszergazda és a pedagógiai asszisztens számára laptop beszerzése
- a projektbe bevont tanulók számára táblagép beszerzése
- a választott csomag megvalósításához szükséges műhelymunkához megfelelő terem létrehozása

2. Intézményi fejlesztési célok meghatározása

a) Pedagógiai célok

Iskolánk digitális pedagógia céljai az EFOP 3.2.3-as pályázat kiírásával összhangban a következők a következő évekre:

- A tanulók digitális kompetenciáinak fejlesztése
- A digitális eszközök és tartalmak beépítése a tanítás és tanulás folyamatába
- Esélyteremtés megvalósítása, mindenki számára történő eszközhozzáférés biztosítása
- Kiemelt figyelmet igénylő tanulók (SNI, BTMN, HH, HHH, tehetséges) fejlesztésének megvalósítása –szakköri tevékenységek alkalmával is
- Nevelő-oktató munka színvonalának emelése
- A kreativitás és problémamegoldás fejlesztésének támogatása IKT eszközök, digitális tartalmak segítségével
- Pedagógusaink digitális kompetenciáinak fejlesztése, módszertani kultúrájának megújulása
- Külső és belső disszemináció, tudásmegosztás,
- Digitális tartalomfejlesztés
- Online szakmai kommunikáció fejlesztése hálózati és horizontális tanulás keretében
- a kompetenciamérés során az eredmények javítása, a tantárgyi motiváció erősítése
- szülők megfelelő tájékoztatása internetbiztonság tekintetében
- a tanulók digitális írástudásának a fejlesztése, a digitális készségek kiteljesítése

Kiemelt célunk, hogy a projektben kifejlesztett eredmények és kialakított módszertani elemek a projekt befejezése és fenntartása után is beépüljenek a mindennapos oktatómunkába. Ez a projekt teremtse meg az esélyét annak, hogy az eszközbővítés hatására más tudományterületeken is mindennaposá válhasson a digitális eszközökkel támogatott oktatás

Fontos hangsúlyoznunk, hogy törekszünk arra, hogy ne csak a projekt időszakában tartsunk a digitális pedagógia módszertan eszközeivel órákat, hanem utána is. E célt szolgálja, hogy intézményünk pedagógiai programjába építünk majd be olyan elemeket, amelynek megvalósítása nem csak rövid- és közép, hanem hosszú távon is minden iskolában tanító összes tanár feladata is lesz.

Pedagógiai céljaink megfogalmazásakor szem előtt tartottuk azt a pedagógiai paradigmaváltást, miszerint az iskolákban az emlékezetbe vésést felváltja a képességek, készségek fejlesztése.

Célunk a kreativitás, problémamegoldás fejlesztésének támogatására az alábbi pedagógiai-módszertani csomag bevezetése:

Makerspace – Digitális modellezés és tárgyalás

Természetesen célunk, hogy a kiválasztott csomagot a lehető legeredményesebben tudjuk alkalmazni a tanulókkal együtt, ezért örömmel vállaljuk, hogy iskolánk tíz pedagógusa elvégzi az alábbi (csomaghoz tartozó) képzéseket, s arról tanúsítványt szerez:

- A hazai alkotóműhely tanárképzést, tanártovábbképzést és tananyagokat is nyújt, amelyek felkészítik a hazai tanárokat egy ilyen műhely működtetésére, karbantartására és fejlesztésére.

A képzés során kipróbálhatják a tantárgyakba való integrálást, elsajátíthatják a gyakorlati gépkezelői és

munkabiztonsági ismereteket. A képzések tematikája moduláris, azaz egyedi összetételben, tehát a megrendelő igényei szerint alakíthatók. A pedagógus egy idő után trénerre vagy mentorra válik, akinek a biztonságra kell ügyelnie, a csoportdinamikát kell figyelnie és csak akkor kell beavatkoznia, ha valami megakasztja az alkotás folyamatát.

b) Fejlesztési célcsoportok meghatározása

Közvetlen célcsoport bemutatása:

A kiválasztott közvetlen célcsoportokban indokolt az új módszerek, eszközök, technikák bevezetése, mert a választott csomag bevezetése a továbbtanulás támogatását eredményezi.

A szülőknek, és a tanulói igényeknek megfelelően az új csomag segítségével kívánjuk erősíteni a tanulók kreativitását, valamint problémamegoldó képességét. Ezen képességek fejlesztése egyértelműen hozzájárulnak a mai változó elvárásoknak, a munkaerőpiacon maradáshoz.

Célcsoportunk tehát:

- 9. évfolyam biológia tagozata (18 fő)
- 10. évfolyam biológia tagozata (18 fő)
- 12. évfolyam informatikai fakultációs csoportja (12 fő)

A Makerspace – Digitális modellezés és tárgyalás csomag biztosítja a tanulók motiváltságát, így a képességfejlesztés szinte észrevétlenül fog történni.

A tanórán kívüli tevékenységek során is felkínáljuk a csomag használatát a hatékonyság fokozása érdekében.

A projekt első kipróbálói a tantestületből önként jelentkező 10 pedagógus, akik örömmel vállalják az évi 10 digitális tartalom létrehozását, valamint a továbbképzések elvégzését is.

Közvetett célcsoport bemutatása:

Célunk az elkészített anyagok megosztása, így egymás anyagait felhasználhatjuk az adott évfolyamú osztályainknál. Ezenkívül a többi kolléga is színesítheti az óráit ezekkel a digitális tartalmakkal. Közvetett célcsoport tehát a teljes tantestület.

Felmenő rendszerben valamennyi évfolyamon kipróbálásra kerül a választott csomag, tehát közvetett célcsoport valamennyi tanuló is.

Valamennyi tanuló bevonásával egyértelműen támogatjuk, segítjük a pályaaorientációt.

Valamennyi tanulói célcsoportban található SNI-s, vagy hátrányos helyzetű tanuló, akik számára külön odafigyeléssel szeretnénk biztosítani az új eszközöket, módszereket.

c) Szervezeti- és humán területhez kapcsolódó célok

A cél olyan intézményi kultúra kialakítása, amelyben az intézmény és a benne dolgozó pedagógusok és vezetők önreflexivitása, a kívülről kapott jelzések és értékelési eredmények értelmezése segíti a folyamatos tanulást, fejlődést, problémaérzékenységet és motivációt a hatékony problémamegoldásra.

A fizikai megvalósítás eredményességének fokozásáért célunk:

- a kompetenciakreativitás és problémamegoldás fejlesztéshez kapcsolódó belső képzések szervezése
- nyílt napok tartása
- workshop-ok lebonyolítása
- belső tudásmegosztás
- szülők bevonása: témahetek, témanapok, óralátogatások

Fentiekén túl a választott digitális pedagógiai-módszertani csomag zökkenőmentes bevezetéséhez és fenntarthatóságához célunk a humán erőforrás fejlesztése:

- rendszergazda alkalmazása, aki folyamatosan rendelkezésre áll
- digitális pedagógiai asszisztens alkalmazása, aki folyamatosan támogatja, mentorálja a pedagógusokat

d) Infrastruktúra és eszközpark fejlesztésére vonatkozó célok

Iskolánkban nagy hangsúlyt fektetünk a tehetséggondozásra, a felzárkóztatásra, valamint a pályaeorientációra.

Sikeres EFOP 3.2.3-17-es pályázat esetén az infrastrukturális fejlesztést érintő céljaink:

- „Makerspace – Digitális modellezés és tárgyalkotás” programcsomag beszerzése, melyhez szükségünk lesz a következő eszközökre:
 - 1 db korszerű, érintő képernyős digitális tábla
 - 3 db pedagógusi laptop
 - az érintett tanulócsoportok tanulói részére 30 db tablet, és hozzá tárolók beszerzése
 - 1 db 3D nyomtató + szoftver + az 5 éves folyamatos működtetéshez megfelelő mennyiségű alapanyag.

Célunk a csomag használatához alkalmas terem/termek kialakítása.

Fentiek az újabb tantermek felszerelése, valamint az újabb eszközök a tanórán kívüli tevékenységeket is hatékonyan szolgálná.

Célunk, hogy ne csak a tanórákon, hanem a különböző szakköri foglalkozások és a tehetséggondozás tekintetében is rendszeresen használjuk az új eszközöket, módszereket.

A hátrányos helyzetű tanulók fejlesztése, a különleges bánásmódot igénylő gyermekek megsegítése kiemelt feladatunk, melyet fenti fejlesztési célok jól szolgálnak.

3. A fejlesztési feladatok, tevékenységek meghatározása

a) A digitális pedagógiai-módszertani csomag meghatározása

A kreativitás/problémamegoldás fejlesztésének támogatására az alábbi pedagógiai-módszertani csomag bevezetését tervezzük:

Makerspace – Digitális modellezés és tárgyalkotás digitális pedagógiai-módszertani csomag a kreativitás/problémamegoldó gondolkodás fejlesztésének támogatására

A csomag bevezet a digitális megmunkálás alapjaiba, 3D nyomtatás, lézervágás, kézi megmunkálás digitális segédlettel. A maker (alkotó) foglalkozások interdiszciplinárisak, általában több technika bevoná- sával dolgoznak, hogy olyan eredményt érjenek el, amelyre az alkotó büszke.

A módszer költséges és magas a fenntartása, de ezzel párhuzamosak az előnyei is:

- Nagyon erős a pályaeorientációs eleme, és nem csak a hagyományos mérnöki és természettudományos pályák felé, hanem komplex, nagy hozzáadott technikai tudást igénylő szakmák felé is - mint amilyen az orvosi vagy a művészeti - irányít.
- A módszernek szerteágazó technikai palettája okán nagyon erős a tehetséggondozó eleme; hamar kiderül az alkotás során, ha valaki egy adott területen kimagaslóan tehetséges és nagyon könnyen tud ezzel a tehetségével haladni.

- Az alkotó tevékenység egyik legfontosabb eleme a csapatmunka, az alkotók alkotásai általában annyira összetettek, hogy elkészítésük egyáltalán nem lehetséges egyedül, ezért a résztvevők mindig csapatban dolgoznak, csapatban szereznek élményeket, így együtt élik meg a kudarcot és a sikert.

A digitális módszertani csomag adaptálásához első körben azon bevonható kollégák körét határoztuk meg, akik nyitottak az új módszerek bevezetésére és előzetes informatikai tudásuk alapján is alkalmasak a feladatok ellátására. A kiválasztásnál fontos szempont volt, hogy nyitottak legyenek az új ismeretek minél szélesebb körben történő átadására, az eredmények disszeminálására is.

A csomagok hatékony megvalósításához szükséges továbbképzéseket a csomag ajánlata alapján határoztuk meg. Nélkülözhetetlennek tartjuk, hogy belső továbbképzésekkel segítsük majd egymás munkáját mind az iskolán belül, mind pedig a bevont intézmények között.

Mind a csomagot, mind a kollégákat annak figyelembevételével választottuk ki, hogy biztosíthassuk, az ismeretek átadásával a projektbe be nem vont tanáraik is képesek legyenek az új módszerek tanórai és tanórán kívüli alkalmazására.

b) Felkészítő tevékenységek meghatározása

Digitális módszertani eszköz

A csomag bevezet a digitális megmunkálás alapjaiba, 3D nyomtatás, lézervágás, kézi megmunkálás digitális segédlettel. A maker (alkotó) foglalkozások interdiszciplinárisak, általában több technika bevonásával dolgoznak, hogy olyan eredményt érjenek el, amelyre az alkotó büszke.

Az alkotó mozgalom egyik legnagyobb kihívása a helyi állapotokra adaptálás, azaz a lokalizáció. Hazánkban már van egy jelentős közösségi alkotóműhely, a Makerspace.hu Közösségi Műhely, amely egyben tananyagfejlesztő és lokalizáló központ – az ő eredményeire vagy nemzetközi eredményekre építkezhet, aki hasonló műhelyt indít. A makerspace.hu műhely tananyagokban, szakmai specifikációban, tanárképzésben és továbbképzésben is tud segíteni a műhelyek kialakításában, fenntartásában.

Pedagógiai módszertani elemek - képzési szolgáltatás és támogatás:

- A hazai alkotóműhely tanárképzést, tanártovábbképzést és tananyagokat is nyújt, amelyek felkészítik a hazai tanárokat egy ilyen műhely működtetésére, karbantartására és fejlesztésére.
- A képzés során kipróbálhatják a tantárgyakba való integrálást, elsajátíthatják a gyakorlati gépkezelői és munkabiztonsági ismereteket.
- A képzések tematikája moduláris, azaz egyedi összetételben, tehát a megrendelő igényei szerint alakíthatók.
- A pedagógus egy idő után trénerre vagy mentorra válik, akinek a biztonságra kell ügyelnie, a csoportdinamikát kell figyelnie és csak akkor kell beavatkoznia, ha valami megakasztja az alkotás folyamatát.
- az implementálás támogatása belső tudásmegosztás moderálásával
- a digitális pedagógiai módszertan kipróbálásához kapcsolódó oktatásszervezési feladatok biztosítása, koordinálása (pedagógiai asszisztens segítségével)

Kiemelt oktatásszervezési feladatok jelennek meg:

- tanórák során,

- tanórán kívüli tevékenységek során (szakkörök),
 - felzárkóztató foglalkozásokon,
- Kiemelt figyelmet igyekszünk fordítani a sajátos nevelési igényű (SNI) a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók (BTM) fejlesztésére is.
- A célcsoport meghatározásánál is ügyeltünk azon osztályok bevonására, ahol nagyobb a hátrányos helyzetű tanulók aránya.
- pályaorientációs programokon.

A választott csomag támogató szolgáltatásait is igénybe kívánjuk venni:

- Az alkotó mozgalom egyik alapelve a tudásmegosztás – tervrajzokat, kapcsolási rajzokat, ötleteket széles körben lehet találni akár angolul, akár magyarul. Itt érdemes megemlíteni, hogy az alkotó számítógépes programok túlnyomó részt ingyenesek és sok esetben már magyar verziójuk is elérhető.
- A makerspace.hu műhely elkészített egy kedvcsináló, érzékenyítő anyagot, amelyből néhány példán keresztül foglalkozás-ötletek meríthetők és a tantárgyakban való felhasználásuk is megismerhető.
- A műhely végez kihelyezett képzéseket, mentorálást, ad tananyagokat és minőségbiztosítást, tanárképzésben, gépekben segít.

c) Pedagógiai szolgáltatások bemutatása

A rendszergazda lesz felelős a terem hardveres és szoftveres installációjáért, annak állandó frissítéséért, valamint a hálózat teljes szegmentálásáért és az internetes tartalmak szűréséért.

A digitális pedagógiai asszisztens folyamatosan segíti, mentorálja a bevont pedagógusokat az új módszerek használata során.

Az Gyulai Tankerületi Központ által biztosított szakértő pedig külső szemlélőként, ugyanakkor hozzáértő szakemberként tudja ellátni a minőségbiztosítási feladatokat félévente, valamint a Pedagógia Program felülvizsgálata során is.

Az újonnan jelentkező oktatásszervezési feladatok megvalósítását egyaránt segíti:

- a rendszergazda,
- a digitális pedagógiai asszisztens,
- és a szakértő.

Együttes segítő tevékenységükkel épülnek be a mindennapokba az új módszerek nem csak a tanítási órákon, hanem egyéb foglalkozásokon, tevékenységeken is, hiszen a képességek, kompetenciák fejlesztése nem korlátozódik a tanórákra.

Nélkülözhetetlennek tartjuk, hogy belső továbbképzésekkel segítsük majd egymás munkáját mind az iskolán belül, mind pedig a bevont intézmények között.

A bevont pedagógusok a módszerek kipróbálása során, azaz a fizikai megvalósítás alatt digitális tartalmakat hoznak létre, mint például:

- digitális óravázlatok,
- óratervek,
- projektek,
- tananyagok,
- tanmenetek, stb.

A projektbe bevont pedagógusok vállalják, hogy tanévenként 10 digitális tartalmat létrehoznak, és azokat megosztják az NKP felületén.

Az internetbiztonság és fogyasztóvédelmi jogérvényesítés elősegítése céljából több programot is biztosítunk mind a tanulók, mind pedig a tágabb környezetünk, a szülők számára:

- szakértő általi előadás szervezése az internetbiztonság és fogyasztóvédelmi jogérvényesítés témában
- osztályfőnöki órák keretében védőnői óra szervezése a biztonságos internethasználatról
- szakkörök, szabadidős tevékenységek során: promóciós filmek készítése az internet veszélyeiről, s az elkészült promóciós videók levetítése az egész iskola előtt.

A fejlesztés eredményeként a digitális pedagógiai módszertannal támogatott tanórák aránya minimálisan 40%-ra nő.

d) Infrastrukturális feltételek meghatározása

A pályázati terveinkben szereplő infrastrukturális fejlesztés hasznosulása a következő:

- A tantermekben felszerelése kerülő interaktív megjelenítő eszköz szolgálja mind frontális oktatást, mind csoportmunkát, mind pedig egyéni feladatmegoldást is, hiszen rajta a kívánt tartalmat mindenki láthatja.
- Elengedhetetlennek tartjuk, hogy a tanárok a tanórára való készülésükhöz ugyanolyan infrastrukturális feltételekkel rendelkezzenek, mint amivel az órán találkoznak, így számukra is laptopot szerzünk be.
- A tanteremben található IKT eszközöket központi menedzsment szolgáltatással látjuk el, így a tanár irányító és ellenőrző szerepe is digitálisan megoldható lesz a szükséges helyzetekben.
- A kreativitás és problémamegoldás kompetencia fejlesztésére Makerspace – Digitális modellezés és tárgyalgatóshoz szükséges alkotó szerszámkészletek.

Szeretnénk biztosítani a folyamatos digitális teremhozzáférést a kollégák számára.

Sikeres pályázat esetén tehát a fentiekkel és a korábban megfogalmazott célokkal összhangban az alábbi tevékenységekre kerül sor:

- „Makerspace – Digitális modellezés és tárgyalgatóshoz” programcsomag beszerzése
- tantermek felszerelése interaktív megjelenítő eszközzel;
- tantermek felszerelése összesen 30 db tablettel, és ezekhez megfelelő tároló és töltő eszköz biztosítása;
- a tantermek IKT eszközeinek WIFI-hez történő hozzáférés és az internetre való csatlakozás biztosítása;
- a tanteremben található eszközök központi menedzsment szolgáltatással történő ellátása;
- 1 db 3D nyomtató beszerzése, beüzemelése (+ 5 éves folyamatos működtetéshez szükséges alapanyag beszerzése)
- 3 db tanári laptop a készüléshez

A tantermeket a projekt megvalósításához alkalmassá tesszük.

Egyik nagyon fontos sikertényező: a digitális pedagógiához kapcsolódó, valamint a tanulók nevelés-otkatását támogató digitális eszközök beszerzése.

Bizosítjuk a Makerspace – Digitális modellezés és tárgyalgatóshoz szükséges alkotó szerszámkészletek beszerzését:

- A legkisebb alkotó csomag szerepe, hogy kedvet csináljon a szabad ötleteléshez, szabad alkotáshoz – lényegében olyan mikroszámítógépek (mikrokontrollerek) összessége, amelyekből némi kezűgyességgel bármit meg lehet építeni egyszerű (ragasztó, papír, fa és hasonló), gyakori anyagok segítségével.
A legegyszerűbb ilyen eszköz a Microsoft által fejlesztett és a BBC által forgalmazott **Microbit mikrokontroller**. Az alapsomag tartalmaz annyi segédeszközt, hogy egy tízfős csapatból mindenki saját eszközt tudjon programozni, saját robotot építeni.
- A második csomag részben az elsőt is tartalmazza, de továbblép a digitális anyagmegmunkálás irányába. Itt a robotok és egyéb szerkezetek vázait nem kézzel, hanem 3D nyomtatóval hozzák létre, és belép a Microbit nagytestvére, az **Arduino vezérlő**. Mindkettőből jelentős, 12-12 gyermeket foglalkoztató csomag ajánlott.
- A **legnagyobb csomagot** már nyugodt szívvel nevezhetjük alkotóműhelynek. Ez már tartalmaz több **3D nyomtatót**, de ezek lassan dolgoznak, így **lézervágót** is, az alkotás sebességi gépét. Innen beszélhetünk tényleges alkotóműhelyről, amelyhez hasonlóak a világ számos iskolájában találhatóak és amelyek 30 gyerek számára jelentenek élményt számtalan féléven keresztül.

Valamennyi csomag beszerzését szükségesnek tartjuk a projekt során, hiszen ez is egyfajta garancia a fejlődésre, a fokozatosság betartására.

Valamennyi alkotó technológia igényel számítógépeket, hiszen ezek a programozás, a digitális tervezés alapfeltételei. A számítógépek semmilyen extra teljesítmény-specifikációnak nem kell, hogy megfeleljenek, jellemző paramétereiket megtalálják a pályázati felhíváshoz kapcsolódó útmutatóban.

e) Humánerőforrás bemutatása

Támogató szolgáltatások

Rendszergazda bemutatása

A rendszergazda a fizikai megvalósítás teljes időtartama alatt folyamatos segítségnyújtást ad a résztvevők számára.

A rendszergazda kulcsszereplő a projekt kivitelezésében és a kész rendszer üzemeltetésében. Iskolánk rendszergazdája fejlesztette ki a több éve jól működő elektronikus naplónkat, melyet rendszeresen igazította az iskola igényeihez pedagógusok, szülők, diákok megaláztatására. Programozásban több projektben bebizonyította szaktudását. Ő készítette a város iskoláinak menzaprogramjának informatikai hátterét.

A **digitális pedagógiai asszisztens** alkalmazása szükségszerű, hiszen ő fogja a folyamatos szakmai segítségnyújtást adni a pedagógusok számára.

Koordinálja, mentorálja a pedagógusok mindennapi munkáját, jelenlétével azonnali segítséget tud adni a felmerülő problémákban. Iskolánk fizikus, fizikatanár és angol-magyar szakfordító végzettségű igazgatója, aki projektmenedzserként lebonyolította az Öveges-programot iskolánkban (kb. 304.000.000 Ft-os beruházás). Nagy tapasztalattal rendelkezik a pályázatok írása, lebonyolítása terén.

Pedagógusok bemutatása

A kollégák nagy érdeklődést mutattak a pályázat iránt, 10 fő jelentkezett a projektbe.

A projektben résztvevő kollégák mind tapasztaltak, végzettségük alapján: középiskolai tanárok.

Külön figyelmet fordítottunk arra, hogy olyan kolléga is a bevont pedagógusok között legyen, aki a felzárkóztató foglalkozásokat tartja, ezzel kiemelt figyelmet igyekszünk fordítani a sajátos nevelési igényű (SNI) a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók (BTM) fejlesztésére is.

A csomagok bevezetésének tapasztalatai alapján a pályázatba bevont pedagógusok a digitális pedagógiai alkalmazásának lehetőségeit az iskola pedagógia programjában és specifikusan a helyi tantervekben, tanmenetekben is megjelenítjük.

Ehhez igénybe vesszük a Tankerületi Központ által a projekt keretében alkalmazott szakértő munkatárs segítségét.

Kialakítjuk annak mind infrastrukturális, mind pedig személyi feltételeit, hogy az iskola honlapján a pályázat hírei és eredményei megjelenjenek.

f) Fenntarthatóság

A tervezett fejlesztés megvalósítása egyértelműen növeli a digitális eszközökkel és módszertanokkal támogatott tanórák arányát, aminek a fizikai megvalósítás befejezésén túli megtartása alapvető célunk és vállalásunk is egyben.

Célként fogalmazzuk meg, hogy a fenntartási időszakban a 10 fő bevont kolléga továbbra is legalább 40%-ban alkalmazza a digitális pedagógia módszereit meghatározott csomagokban. A tervezett módszertani csomag bevezetése, és használata tehát számszerűen növeli a digitális eszközökkel és módszerekkel támogatott tanórák arányát.

Célként tűzzük ki azt is, hogy a fenntartási időszakban tovább bővítjük a digitális óraterv csomagjainkat, melyeket intézményen belül minden pedagógus számára elérhetővé teszünk. Ezzel biztosítjuk azt, hogy a digitális kultúra nemcsak gyökeret ereszt a projekt révén az iskolában, hanem az fejlődésnek is indul.

A fejlesztés egyik legfontosabb eleme a fenntarthatóság. Az új módszerek kipróbálása csak akkor lehet igazán hasznos, ha az intézményre szabott módon bekerül annak mindennapi életébe. Ezért, ennek érdekében vállaljuk, hogy a pályázat során módosított Pedagógiai Programban a digitális pedagógiai eszközökre vonatkozó elemeket 3 évente felülvizsgáljuk és a szükséges változtatásokat átvezetjük a Pedagógiai Programba, az érintett tantárgyak helyi tanterveiben is.

Disszemináció:

1. Munkaközösségi beszámolók: a munkaközösségek félévente esedékes beszámolóit megbeszélések előzik meg. A projektben közvetlenül résztvevő kollégák bemutató órák tartásával, más munkaközösségek tagjainak tartott továbbképzéssel segítik a tantestületen belül a digitális pedagógiai szemlélet terjesztését, a rendelkezésre álló eszközök használatát.
2. Tantestületi ülések: beszámoló a projekt megvalósításának aktuális feladatairól és az elért eredményekről.
3. Video konferencia: A konzorciumban résztvevőkkel szakmai együttműködés videó konferencia révén havonta 1 alkalommal.
4. Pedagógiai programban való megjelenítés: az előzőekben megfogalmazottak alapján
5. Szülői fórumok: évente kétszer tart nyílt napokat tartunk. Ezeken a nyílt napokon a projektben résztvevő kollégák olyan bemutató órákat tartanak, amelyek kifejezetten a digitális műveltség népszerűsítésére irányulnak.
6. Témahetek/projekt heteket szervezünk.
7. Beválás-vizsgálat lebonyolítása és értékelése: a projektben résztvevő kollégák kidolgoznak egy-egy, a projekt beválásával és intézményi hasznosulásával kapcsolatos anonim online kérdőívet, amelyet az intézmény diákjai, illetve pedagógusai töltenek ki. Hasonló kérdőív készül az iskolában tanuló diákok szülei számára, ezt a kérdőívet a szülők az elektronikus naplóhoz kapott hozzáférésük révén tölthetik ki. A kérdőívek eredményét az iskolavezetés összegzi és a tantestület elé tárja, illetve az iskola belső hálózatán hozzáférhetővé teszi.

8. Honlap/Facebook: a pályázattal kapcsolatos eseményeket, a pályázat végrehajtásának lépéseit, eredményeit az intézmény honlapján nyilvánosságra hozzuk.

4. Szakmai együttműködések kialakításának és megvalósításának bemutatása

- a) Köznevelési intézményekkel,
A bevont intézmények között szoros együttműködésre törekszünk: tapasztalatcserék, jó gyakorlatok bemutatása, előadások, nyílt napok, stb.
- b) A Felhívásban előírt együttműködő szervezetekkel, projektmegvalósítókkal:
- a Digitális Pedagógiai Módszertani Központtal,
 - a Nemzeti Köznevelési Portál működtetőjével, tartalmának fejlesztőjével.
- A projektbe bevont pedagógusok vállalják, hogy évi 10 digitális oktatási tartalmat hoznak létre, s azokat megosztják az NKP felületén. Ehhez a folyamatos együttműködés nélkülözhetetlen a partnerek között.